

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2015/16:39

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 15 april

§ 1 Utrikes frågor

Utrikesminister Margot Wallström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 14 mars 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 18 april 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar utrikesministern med medarbetare.

Först undrar jag om det finns någon muntlig kommentar till återrapporten från den 14 mars utöver det vi redan fått skriftligt.

Anf. 2 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

God morgon, herr ordförande och ärade ledamöter! Jag tänkte först säga några ord om den lunch vi hade i mars med FN:s Libyensändebud Martin Kobler, även om mycket redan har hänt och vi återkommer till den punkten på dagordningen. Martin Kobler gav en uppdatering om den senaste utvecklingen och det politiska läget i Libyen. Han betonade vikten av en politisk lösning i Libyen och sa att det krävs att överenskommelsen om en samlingsregering i Libyen implementeras och att säkerhetsstrukturer för att säkerställa detta kommer på plats. Han pratade också om vikten av ett konstitutionellt ramverk och av att den politiska processen blir så inkluderande som möjligt. Han var även orolig över de krafter som försöker obstruera en politisk process. Det är allt man kan säga. Mycket av det här är redan överspelat eller kommer att finnas i Libyepunkterna.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Externa aspekter av migration.

Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande! Den formella dagordningspunkten om externa aspekter av migration förväntas bli mycket kort. I första hand erbjuder den en muntlig uppdatering av Mogherini om pågående EU-aktiviteter på området. Det kan inkludera kontakter med till exempel ursprungsländer i Afrika när det gäller migration. Detta är också ett tillfälle att förbereda lunchen med FN:s högkommissarie för flyktingfrågor, Filippo Grandi.

I diskussioner inom EU betonar vi från svensk sida vikten av att överenskommelsen med Turkiet, när den nu genomförs, följer internationella normer och regelverk, till exempel vad gäller adekvat skydd och levnadsvillkor för migranter och rätten till individuell asylprövning. Regeringen förstärker nu stödet till Grekland genom berörda myndigheter: Migrationsverket, polisen, MSB och Kustbevakningen. Den 31 mars beslutade regeringen om Sveriges finansiella bidrag till stödet till Turkiet. Det motsvarar ungefär 570 miljoner för 2016 och 2017. Det räknas ut som en procentsats för vart EU-land, som ni vet.

Regeringen tycker att det är angeläget att man snarast får igång processen med vidarebosättning från Turkiet till samtliga medlemsstater. Det är så att säga där knuten ligger just nu. UNHCR har en nyckelroll i den processen. Kom ihåg att Sverige också är den sjätte största bidragsgivaren och störst i Europa när det gäller stödet till UNHCR.

Från och med den 6 april finns det ett svenskt team på plats i Turkiet. Sverige har totalt 700 platser avsatta i år för vidarebosättning från Syriens närområde inklusive Turkiet. Vi har kapacitet att utreda ca 300 ärenden för vidarebosättning under de närmaste veckorna.

Diskussionen kommer också att handla om hur man arbetar med de här frågorna internationellt. Regeringen vill att FN:s högnivåmöte i september tar ett steg framåt för att skapa en mer jämbördig och rättvis ansvarsfördelning och för bättre samarbete mellan de många organisationer som jobbar med flykting- och migrationsfrågorna. Vi och EU måste bidra till att det här mötet når dessa mål. Det finns också ett amerikanskt toppmöte planerat till september, men det är mer inriktat på de humanitära aspekterna än vad FN:s högnivåmöte är.

Anf. 5 ESKIL ERLANDSSON (C):

Tack för redovisningen, utrikesministern!

Jag har lite funderingar över internationell rätt. Vi är helt överens om att den ska gälla i de här sammanhangen. Därtill har jag uppfattat att vi beträffande Grekland och Turkiet har varit överens om att UNHCR ska involveras i arbetet med att se till att det avtal som nu finns står i överensstämmelse med internationell rätt. Vad jag förstår från de rapporteringar som jag har haft möjlighet att följa är inte det fallet för närvarande. UNHCR är inte involverat på det sätt som vi förväntade oss när vi diskuterade den här saken för ungefär en månad sedan. Jag vill med detta undra om inte utrikesministern ska väcka den frågan på det kommande mötet, så att UNHCR blir involverat i eller tillåts involvera sig i det arbete som måste ske runt det avtal som nu finns mellan EU, i praktiken Grekland, och Turkiet.

Till det ska läggas att det finns har många NGO-organisationer som följer det här arbetet. Även deras arbete tycker jag bör tas till vara när man ser till att fullfölja det avtal som finns. Men avtalet ska också följa internationell rätt, vilket vi är överens om.

Anf. 6 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det här är naturligtvis en väldigt viktig diskussion. Världen har inte sett så många flyktingar i modern tid. Jag saknar dock det perspektivet lite i regeringens ståndpunkt. Ministern får gärna utveckla hur man ser på de globala migrationsflödena och den kommande

utvecklingen. Sedan undrar jag om utrikesministern kan nämna någonting mer om hur regeringen driver på för att fler länder ska arbeta för att ta emot kvotflyktingar och ta ett större ansvar globalt sett.

Utrikesministern nämnde själv att regeringen nu stärker stödet till Grekland. Då undrar jag vad regeringen stärker stödet till Grekland med mer exakt. Jag vill att det specificeras vad det stödet är.

Sedan är det frågan om UNHCR. I regeringens ståndpunkt står det att implementeringen genomförs i nära samarbete med UNHCR. Vad betyder egentligen nära samarbete med UNHCR? Nu har ju UNHCR dragit sig ur. Vad betyder det för regeringens syn på Turkietavtalet? Man har sagt att UNHCR:s medverkan är avgörande för avtalet. Har man nu ändrat syn på avtalet, eller vad betyder detta?

Anf. 7 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Jag tackar för föredragningen.

Jag har också en fråga om UNHCR. Ibland får vi indikationer på att UNHCR inte får delta i arbetet i Grekland eller ibland inte kan eller vill. Har utrikesministern någon indikation där?

En annan fråga som har hängt lite i luften i medierna och dykt upp i olika sammanhang, faktiskt också på ett EPP-möte i höstas, är frågan om en ny Genèvekonvention. Är bedömningen att den frågan kommer att komma upp på de här olika mötena? I så fall, hur tänker regeringen hantera frågan?

Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr ordförande! Jag tackar utrikesministern.

Min fråga handlar om samma ämne som Désirées och Eskils. Att involvera FN är viktigt. Nu finns det ett avtal mellan Turkiet och Grekland, eller snarare mellan EU och Turkiet, och det gäller att Turkiet har respekt för mänskliga rättigheter, särskilt när det gäller att värna om asylrätten. Den respekten finns inte i dag. Frågan är hur FN skulle involveras i detta arbete och hur det ska kunna finnas en garant. Man kan inte tvinga ett land. Ett land måste självt ta initiativ till att respektera mänskliga rättigheter och asylrätten. För att komma dithän tror jag att FN behöver vara involverat i denna fråga i Turkiet och internationellt.

Vid FN-mötet i maj är det väldigt viktigt att man lyfter fram de här frågorna. Nu när Turkiet får så mycket stöd borde det vara möjligt att upprätthålla respekten för asylrätten och de mänskliga rättigheterna. Det är helt enkelt en del av det avtal som har ingåtts. Det är villkorat med pengar och en hel del andra aspekter, men här handlar det om att asylrätten upprätthålls.

Anf. 9 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Vi från Sverigedemokraterna har varit emot det här avtalet med Turkiet. Vi befärar att avtalet snarare bara kommer att flytta rutten för människosmugglarna från Turkiet–Grekland till exempelvis Libyen–Italien. Vi har också sett de senaste dagarna och den senaste tiden att det ankommit tusentals migranter från Libyen till just Italien. Det här avtalet kommer med andra ord sannolikt inte att innebära en så kallad långsiktigt hållbar lösning. Den enda långsiktigt hållbara lösningen på den här kri-

sen, som vi har sett det senaste dryga halvåret, är som vi ser det att ha en utökad hjälp i närområdet, att begränsa den irreguljära migrationen eller helt och hållet ha nolltolerans mot densamma och att satsa mer på UNHCR:s vidarebosättningsprogram.

Avtalet med Turkiet är väldigt olyckligt. Det innebär att Turkiet har kunnat utpressa EU, inklusive Sverige som en av medlemsstaterna. Det här kommer inte att vara någonting som håller i längden. Vi har redan sett att avtalet inte fungerar i praktiken. Jag tror att det fungerade en enstaka dag. Vi ser nu att man endast ändrar ruten till Libyen–Italien för vidare färd till Tyskland och Sverige. Det turkiska avtalet kommer inte att fungera.

Det vore väldigt intressant att få höra statsrådets åsikter om detta. Nu har avtalet ändå varit implementerat ett tag. Menar statsrådet att avtalet med Turkiet fungerar i praktiken? Vilka långsiktigt hållbara lösningar ser statsrådet på till exempel den migration som nu sker via Libyen och Italien?

Anf. 10 TINA ACKETOFT (L):

Jag vill också uppehålla mig vid UNHCR:s roll. Det var just att de skulle ha en aktiv deltagande roll som gjorde att Liberalerna ställde sig bakom detta. Vi tycker att Turkiet behandlar de mänskliga rättigheterna på ett mycket tveksamt sätt. Detta var vår garant för att det verkligen skulle finnas en trovärdighet i avtalet så som det var utformat. Jag vill höra hur utrikesministern ser på detta och få förtydligat vad som kommer att ske.

Vi tycker till exempel också att det är väldigt olyckligt att man nu öppnar kapitel 33 till förhandling med ett land som uppenbarligen bryter mot de mänskliga rättigheterna. Men det är en parentes i det hela.

Om jag inte missminner mig stod det också att det skulle utvärderas en gång i månaden hur det här fungerar. Frågan är när denna utvärdering kommer att ske.

Om vi hoppar lite framåt i tiden och det visar sig att det inte sker enligt de premisser som vi har blivit förespeglade, vad kommer då regeringens svar att vara?

Anf. 11 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Tanken med diskussionen på FAC är att man ska titta på de globala flödena och migrationsfrågan i ett större sammanhang. Det inkluderar också dialogen med tredjeländer. Vi förväntar oss att Mogherini börjar diskussionen med att berätta om den typen av kontakter som har förevarit. Det handlar inte minst om att diskutera situationen i afrikanska länder, återtagande och den typen av frågor som säkert också kommer upp.

Vi måste arbeta med grundorsakerna till varför människor flyr. Det bästa vi kan göra är att stabilisera läget i Libyen och få slut på kriget i Syrien. Det är det viktigaste vi kan göra för att få riktiga resultat. Detta är en global fråga. Det är just den som FN-mötet i september ska diskutera och ta sig an. Det ska titta på de stora frågorna.

Jag vill bara påminna om att avtalet med Turkiet följs upp av justitieministrarna. När det gäller den månatliga rapporteringen och sådant finns det anledning att fråga justitieministrarna om det. Överenskommelsen mellan EU och Turkiet anger att internationella normer och regler

ska följas inklusive rätten till skydd och individuell asylprövning. Det är viktigt att det respekteras fullt ut när överenskommelsen genomförs. Stödsinsatserna till både Grekland och Turkiet ska säkerställa att så sker.

Jag tror inte att någon har förväntat sig – för att svara på frågan som ställdes – att det ska fungera fullt ut och från första stund. Jag tror att många har förväntat sig att det här ska bli ganska krävande. Det har vi också sett. Därför är det väldigt viktigt med den roll som EU tar på sig att fortsatt trycka på och hävda att det som finns i avtalet ska uppfyllas. Det har också varit vår roll.

Kom ihåg en sak som jag har berättat här förut. Sverige har från början nästan varit ensamt med att hävda skyddet för mänskliga rättigheter och kräva att man ska uppfylla internationella regler och inte minst regler för asylrätten. Vi har varit de första att väcka de frågorna i olika rådskonstellationer och inte minst Europeiska rådet. Statsministern var nästan ensam röst på de första mötena när flyktingkrisen verkligen fördjupades. Detta är någonting där vi har varit konsekventa och ska fortsätta att vara konsekventa.

Flera av er har frågat om UNHCR. Det som har hänt på sistone är att de har sagt att de avslutar sina operativa insatser i fem så kallade hotspots. De tycker att det som har skett där med generellt frihetsberövande och förvaret av asylsökande strider mot internationella principer. De har lämnat kvar viss personal för juridisk rådgivning och information. Men de fortsätter sin verksamhet i andra läger på de grekiska öarna. Sedan har de aldrig haft och kommer heller aldrig att ha någon roll när det gäller transport av flyktingar från grekiska öar.

Det är just det som är meningen med mötet. Filippo Grandi är där på lunchen. Tanken är att vi ska kunna diskutera med honom: Vad kan och ska UNHCR ta på sig? Vilken ska dess roll vara? Hur kan vi organisera och ge stöd så att den verkligen kan ta på sig den roll som den bör ha? Detta är tillfället att både analysera läget som det är nu och också diskutera hur deras roll ska vara.

Jag håller med mycket av det Eskil Erlandsson sa. Jag tycker dessutom att det är viktigt att hålla i detta med NGO:er och de internationella frivilligorganisationernas roll. Det tar jag gärna med mig. Det är ett bra medskick att också försäkra sig om att det finns med när vi diskuterar. Det är otroligt viktigt med de frivilliginsatser som nu sker. Inte alla går via NGO:er. Det är vanliga, vänliga och hyggliga människor, medkännande individer, som hjälper till och också NGO:er. Det tar jag gärna med mig.

När det gäller de globala aspekterna, Ulrika Karlsson, är det meningen med debatten att man ska titta på en större bild och diskutera: Vad ska EU:s roll vara? Vad kan vi förvänta oss i framtiden? Hur ska vi samarbeta inte minst med FN-organen? Det är en viktig fråga.

Kvotflyktingar är också justitieministrarnas område. Det är inte på FAC som vi diskuterar exakt hur fördelningen av kvotflyktingar ser ut. Jag är rädd för att vi kanske också måste föra vidare den frågan till justitieministrarna.

Det vi gör i Grekland handlar framför allt om att Migrationsverket, polisen, Kustbevakningen och MSB ser över sina insatser där och förstärker dem där det är möjligt personellt eller med pengar. Vi från regeringens sida ser till att de har budget nog för det som de ska göra.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Turkiets roll är fortfarande besvärlig. Vi kan se hur skyddet för mänskliga rättigheter i Turkiet har blivit allt sämre. Det har varit en rad incidenter som inte direkt stärker förtroendet för Turkiets roll när det gäller skyddet för mänskliga rättigheter och demokratin. Men vi är där vi är. Vi har ett avtal, och det gäller nu att implementera det. Det är vår roll att trycka på för att det ska ske på allra bästa sätt. Vi har där inget val. Vi sitter med den här uppgörelsen, och vi måste se till att den implementeras.

Det är riktigt att vi behöver en utökad hjälp i närområdet. Det är därför som det är så viktigt med vad vi gör med Libyen och också i Syrien. Båda de frågorna är på vår dagordning i dag. Tina Acketoft nämnde också UNCHR. Det är precis vad det handlar om. Det är våra bedömningar just nu.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Vi återkommer i dag till Syrien och Libyen.

Anf. 13 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag tackar för svaret. Jag kan förstå att utrikesministern kanske inte vet i detalj vad stödet till Grekland är, men jag vill ändå veta det. Vet utrikesministern vem som mer exakt vet vad stödet är? Det är avgörande för att man ska kunna implementera den internationella rätten.

Grekland säger nu: Vi behöver hjälp med domare, handläggare från migrationsverk, hjälp med tolkar, etcetera för att kunna uppfylla rätten att få sin sak prövad. Då blir jag lite bekymrad om Sverige inte stärker i den delen. Jag undrar lite mer exakt. Utrikesministern kanske inte kan svara. Då undrar jag: Vem vet?

Anf. 14 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Kanske är jag för trött, men jag tyckte att jag sa att det sker via berörda myndigheter. Jag räknade upp Migrationsverket, polisen, Kustbevakningen och MSB. De förstärker personellt eller med pengar och rådgivning till Grekland. Det regeringen gör är att se till att vi framför allt försöker att få fram pengar till budgeten för de myndigheterna så att de kan göra en ännu starkare insats där. Det är de myndigheterna som jobbar med att förstärka. Sedan har jag inte siffrorna om det är två poliser extra eller tre, men det kan vi se till att ni får. Men det är de myndigheterna som gör jobbet.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Det är inte uppe på dagordningen för EU-mötet. Det finns många möjligheter att få svar på den frågan.

Anf. 16 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det var lite det jag efterfrågade. I till exempel Frontexinsatsen bidrar vi med fyra personer. Det har avgörande betydelse. Om vi bidrar med åtta personer har vi dubblerat stödet. Grekland säger: Vi behöver domare. Jag undrar om Sverige bidrar med det.

Jag förväntar mig att vi återkommer till det. Är det utrikesministern som återkommer, eller vem är det som återkommer i så fall om vad det mer exakt betyder?

2015/16:39
15 april

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Det kanske lämpar sig för en fråga i plenum under frågestunden. Det är inte avgörande för EU-ländernas möte.

Anf. 18 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Jag kan säga att det som vi bidrar med är framför allt asylrättskompetens. Jag har inte de exakta siffrorna. Det är inte uppe för diskussion på FAC. Jag kan bara nämna vad det är vi gör när det gäller Grekland och hur vi förstärker. Vi kan förstås ta reda på det om det behövs exakta siffror och precis vad det är det handlar om. Det var mer för att göra en överblick över vad vi bidrar med både till Grekland och till Turkiet. Där är det framför allt asylrättskompetens som är viktig när det gäller Migrationsverkets bidrag.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Anf. 20 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag vill bara förtydliga att det som jag tidigare anförde var en avvikande mening gentemot regeringens ståndpunkt.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag hade precis tänkt fråga om det, men du förekom mig. Tack för det. Vi förtydligar med att Sverigedemokraterna har en avvikande mening.

Anf. 22 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag vet inte om det ska sägas här. Vi har gått emot avtalet mot Turkiet. Om jag måste säga det så säger jag det här igen. Vi i Vänsterpartiet har en avvikande mening gällande just det, så att det blir tydligt.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Det framgår tydligt på alla sätt hur Vänsterpartiet agerade där. Frågan gäller regeringens försök att följa upp avtalet på bästa möjliga sätt. Det är vad vi talar om i dag.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Uppföljning av EU:s regionala strategi för Syrien, Irak och Daish.

Anf. 24 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande! Rådet väntas föra en bred diskussion om EU:s regionala strategi för Syrien, Irak och Daish som antogs i mars förra året. Nu ska en översyn av den påbörjas. Inga rådsslutsatser förutses.

Utvecklingen i regionen är förstås en enorm strategisk utmaning. Mycket har hänt sedan den antogs för ett år sedan. Därför välkomnar regeringen att en översyn görs för att tillse att det strategiska engagemanget från EU:s sida är relevant och koordinerat.

Vi tycker att det är viktigt att man ser över strategins olika delar. Man har tyckt att den inte är operativ nog, och den kan förstås inte täcka allt som hänt, terroristdåd inkluderat.

I Syrien är frågan: Hur ska den politiska transitionen se ut från al-Asadregimen till en förhoppningsvis ny ordning? Det är också den verkliga frontlinjen i kampen mot Daish. Vid FAC ska vi verka för intensifierade EU-ansträngningar och diplomatiska påtryckningar för efterlevnad av vapenvilan, totalt humanitärt tillträde och frisläppande av politiska fångar. Det är också det som diskuteras just nu i Genève.

Vi kommer att fortsätta att verka för ökat stöd till oppositionen, civilsamhället och kvinnorna. Vi betonar vikten av att EU:s långsiktiga stöd inriktas på demokratisk samhällsstyrning. Det inkluderar institutionsbyggnad, övergångsrättvisa och försoning. Ni kanske har sett i medierapporteringen på sistone om det vi har gjort. Inte minst insatserna för kvinnors deltagande i förhandlingarna har varit viktiga och uppskattade.

Vad gäller Irak kommer vi att driva på från regeringens sida att EU snarast ska implementera rådsslutsatserna från december. Vi kommer också att betona vikten av att det internationella samfundets militära engagemang i Irak kompletteras med ett ökat politiskt och civilt stöd för att man ska säkra hållbarheten i de militära framgångarna mot Daish.

Vi tycker att säkerhetssektorsreform och rättsstatsutveckling är centrala områden när det gäller att stabilisera Irak. Det är också områden där Sverige har ett mervärde. När försvarsministern och jag var där på besök var det just det vi betonade. Det är viktigt att vi också ser över samtliga alternativ och instrument inom ramen för strategiöversynen.

Till sist kan jag säga att den senaste tidens terroristattacker i Europa, Turkiet och på andra platser återigen understryker vikten av att man har intensifierade insatser för terroristbekämpning och att det man redan har beslutat om verkligen genomförs. Men för att bekämpa Daish långsiktigt krävs det att man också kommer åt grundorsaken och den politiska kontext som har gett terrorismen en grogrund.

Arbetet med strategin kommer att läggas upp på så sätt att rådsarbetsgrupper tillsätts, och så är det tänkt att det ska bli beslut på FAC i maj.

Anf. 25 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Det är alldeles utmärkt att ta ett samlat grepp och göra den här översynen och att rådsarbetsgrupperna verkligen kan arbeta konkret med det här mångfasetterade problemet.

Utrikesministern! Jag har några frågor om Syrien. Hur uppfattas och hur kommenteras det så kallade val som nu har genomförts i vissa delar av Syrien? Kommer rådet att ta någon som helst ställning till det, eller vill man helst bara låta det passera med tystnad?

Den andra frågan handlar om det som utrikesministern ägnade en hel del tid åt, nämligen fler insatser för att stödja utvecklingen i Irak. Det utrikesministern nämner låter bra. Men hur ser möjligheterna ut? Kan Sverige bidra med mer respektive hur kan Sverige arbeta för att inte bara nämna detta utan för att det ska göras något konkret för att det ska bli lättare och avsättas medel för att göra andra EU-insatser på den civila sidan, inom SSR men också inom rättsstatsutvecklingen?

Så till den tredje frågan. Precis som utrikesministern säger gäller det nu att implementera de beslut som har tagits om kampen mot den

internationella terrorismen och kampen mot Daish. Då måste jag återigen fråga: Hur ser det ut med finansieringen, att strypa finansieringen av Daish och andra terrorgrupper? Kommer det att vara uppe konkret på mötet?

2015/16:39
15 april

Anf. 26 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Jag tycker att det är positivt och bra att regeringen betonar minoritetsrättigheter och stöd till oppositionella och kvinnors deltagande i fredsprocessen i Syrien.

I går hade vi ett stort seminarium, och några av ledamöterna var på plats. Vi hade en kurdisk kvinna från Rojava och en representant från assyriska Syrian National Council. I fråga om kampen mot Daish så de tyvärr att Turkiet har bytt strategi. Eftersom al-Qaida och Daish är internationellt efterlysta har man bytt strategi och stöder andra grupper som samarbetar med dem, och via de grupperna får de levererat vapen, olja och annat. Det så de öppet på frågor som de fick.

Vad gör man då? Vad gör Europa, EU och Sverige? Vad gör man internationellt i fråga om Turkiets roll? Stabilitet och fred kommer att vara omöjligt om det finns ett grannland och flera andra grannländer, som Qatar och Saudiarabien, som försöker delta i mötena men med andra handen hjälper dessa grupper.

Jag undrar om regeringen är beredd att verka för att strategin förändras, så att EU ökar sitt politiska och humanitära stöd till kurderna i det autonoma området i Rojava? Är utrikesministern beredd att agera och göra något? De behöver ju stöd. Vi förväntar oss att de ska vara hjältar och hjältninnor i kampen mot Daish, men det går inte utan att stödja dem. Och ingen stöder dem just nu. Vi vill att de ska bekämpa Daish, och det gör de också med sina kalasjnikov och annat och med sin egen övertygelse, för de vill leva och vill ha demokrati.

Hur ska man göra?

Anf. 27 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vid ett tidigare tillfälle var jag på väg att ha en avvikande mening i just den här frågan, eftersom jag ville att utrikesministern skulle driva att kristna och kurder skulle inkluderas i fredssamtalen. Då sa utrikesministern att hon var beredd att driva det.

Jag vet inte, men jag tycker inte att jag har sett i återrapporter att utrikesministern har drivit det. Jag vet att det i vissa kretsar är en känslig fråga, men jag vill ändå lyfta den och ha det som ett medskick. Precis som Amineh Kakabaveh säger finns det en väldig frustration i de här grupperna inne i Syrien.

När det gäller stödet och det som finns med i fråga om humanitärt stöd och utvecklingsbistånd nämndes det på seminariet i går behovet av även humanitär bistånd till de flyktingläger som finns i Rojavaområdet.

Men när man besöker irakiska Kurdistan, som jag vet att också utrikesministern har gjort, upplever man att de känner frustration där genom att de inte finns med i några diskussioner. De tar emot en ganska stor andel. Många är förvisso internflyktingar inifrån Irak. Men om jag inte minns fel har de tagit emot 1,3 miljoner flyktingar, varav ungefär 250 000 från Syrien. De är oerhört belastade, med tanke på storleken på sin egen befolkning i området.

Det är inte bara de länder som vi brukar prata om – Turkiet, Jordanien och Libanon – som behöver stöd, utan det finns flera olika flyktingläger som också behöver stöd. Jag undrar om utrikesministern kan ge någon kommentar. Annars är detta ett medskick.

Anf. 28 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Från Sverigedemokraternas sida skulle vi välkomna en något bredare och större diskussion om hur IS/Isil/Daish finansieras. Det vore intressant om man från regeringens håll kunde lyfta den frågan i utrikesrådet. Vilka intressenter är det som ligger bakom? Vilka stater och organisationer är det som stöder IS både direkt och indirekt? Jag tänker självklart på det ekonomiska. Det kan handla om vapen. Det kan handla om så enkla saker som bilar, vilket det har varit en diskussion om i bland annat USA. Det kan också handla om olja och liknande. Jag tänker inte minst på Turkiet.

En annan fråga som vore intressant att ta upp i det här sammanhanget är självklart hur IS har förstört och även sålt mycket av det irakiska och syriska kulturarvet, inte minst det förkristna kulturarvet. Till exempel amerikanska handlare har köpt upp en del av detta, det som inte har blivit förstört. Det är självklart mycket beklagligt att det är på det viset, men det är något som man ur ett bredare perspektiv skulle kunna lyfta från regeringens håll.

Det vore intressant att få höra utrikesministerns hållning i de frågorna. Det handlar om finansieringen, direkt och indirekt, och stödet samt även detta med kulturarvet, hur vi ser till att kunna vårda det kulturarv som finns i de länder som är drabbade av den här bestialiska terrororganisationen.

Anf. 29 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Tack för bra och relevanta frågor!

Först och främst handlar strategin mycket om hur vi ska samordna EU:s och medlemsländernas insatser bättre, men den handlar också om att använda alla EU:s verktyg på ett så effektivt sätt som möjligt. Det handlar om krishanteringsmekanismer, biståndsinsatser och allt annat som vi kan bidra med.

Jag försöker ta frågorna i ordning, även om några av frågorna är gemensamma.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Som svar på din direkta fråga: Jag tror inte att FAC kommer att ta ställning, men frågan kommer säkert upp och kan diskuteras.

Vad gör Sverige, och vad kan Sverige göra mer? Som ni vet ger Sverige ett omfattande humanitärt stöd till Irak. Vi är några av de större bidragsgivarna. Sedan 2014 har vi gett mer än 400 miljoner kronor till Irak och därtill ett omfattande stöd via FN. Sverige har också gett 35 miljoner kronor till FN:s stabiliseringsfond för insatser i områden som är befriade från Daish. Som ni vet har finns också 35 militära rådgivare i Irak, och vi har besökt dem.

Det är en handling i sig att vi samtidigt besökte irakiska Kurdistan. Det är också ett svar till Désirée. Vi gör ju många saker för att visa att vi tar ett intresse i de här frågorna – vilka vi möter och hur vi pratar om de här sakerna. Det är heller ingen tillfällighet att jag tog emot Nadia Murad

och också har varit på möten med henne som representant för en av de minoritetsgrupper som nu förföljs mycket medvetet.

Det är självklart att detta är viktiga frågor, och vi fortsätter att driva dem. Först och främst måste man stoppa våld och förföljelse mot de här grupperna. Det är ett faktum att de dödas till en punkt där några av de här grupperna riskerar att bli utplånade. Men man måste också se till att varje fredsprocess eller politisk process är inkluderande så mycket det över huvud taget går, och det har varit vårt konsekventa budskap.

Beträffande finansieringsfrågan har ni fått se strategin, så ni vet ungefär. Finansieringsfrågan finns med i en punkt i strategin. Där står det till exempel: "Support UN sanctions including designations and measures targeting Daesh finances."

Men det är inte bara det. Sverige ingår i en kärngrupp när det gäller kampen mot Daish i fråga om de militära insatserna, och på mötet i Rom diskuterades just detta. Vi behöver inrikta oss mycket mer på att komma åt finansieringen av deras aktiviteter.

Det är självklart att till exempel detta med kulturskatter också är ett led i kampen mot Daish. Man måste uppmärksamma vilka metoder de använder. Det är viktigt att resa den frågan. Om den inte kommer upp är det viktigt att vi nämner den frågan.

Finansieringen är definitivt på dagordningen, och jag är säker på att det kommer att diskuteras också på FAC. Vi bidrar gärna till den diskussionen.

Vad kan vi göra mer? Vi kan fortsatt uppmärksamma vad som behövs i det här läget. Situationen i Irak är ju inte stabil. Som ni såg när det var diskussion om regeringsbildning började man slåss i parlamentet. Det är ju inte rätt väg framåt att våldet breder ut sig även där. Det är en mycket orolig situation. Det är detta som behöver diskuteras också i samband med strategin.

När det gäller vilka som ska vara med i förhandlingarna tycker vi att det är oppositionen själv som ska besluta om vilka som ska delta. Men vi har drivit och driver fortsatt att det måste vara en inklusiv opposition. Vi har tyckt att det är viktigt att också kurderna är med. Men det är återigen en balansgång där det handlar om att principen måste vara att det är oppositionen som ska välja vilka grupper som ska finnas vid bordet. Det är en åsikt som många har att det är viktigt att inkludera kurderna i diskussionerna. Jag tror att det var de viktigaste frågorna.

Vi diskuterar strategin nu. Där finns det ett deskriptivt avsnitt om kurdfrågan. Vår utgångspunkt i diskussionerna om det är just att man ska öka stödet till inkluderande processer. Det omfattar förstås också kurder. Vi tycker att det är viktigt att denna strategi bidrar till försoning och inkludering och inte till splittring, så att man kan få en nationell enighet i båda länderna som omfattas av denna strategi.

Anf. 30 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag tackar utrikesministern för förklaringen. Jag tycker att det är en sak att tycka – vad utrikesministern vill eller vad vi tycker. Men i praktiken handlar det om vad vi gör för att detta ska vara möjligt. Det handlar till exempel om att lägga en hel fredsprocess i händerna på Saudiarabien som ska vara sammankallande. Det är såklart att de inte kommer att kalla kurderna som kämpar mot Daish. De kommer såklart

inte att kalla kurderna eftersom Turkiet är i krig med dem. Det finns så många andra komponenter, och man måste se detaljerna. Det är inte själva oppositionen som har samlats in dem, utan det är FN, andra länder och regionala och internationella makter. Därför är vissa kristna och minoriteter inte med, därför är kurderna inte med och därför är inte alla kvinnorörelser i Syrien med.

Därför är det faktiskt viktigt att vi faktiskt driver på för inkludering för att freden ska bli stabil och för att det i början ska finnas någon pelare att stå på. Just nu är det bräckligt på alla möten. Det är inte bara kurder som utesluts utan även kvinnor. I går sas det att det inte bara handlar om en enda grupp utan att det handlar om helheten. Därför är det viktigt att vi i Sverige driver detta.

Jag fick inte något riktigt klart svar på frågan om politiskt och humanitärt stöd till kurderna. Om vi inte ger ett besked vill jag faktiskt anmäla en avvikande mening.

Anf. 31 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag är kanske mycket naiv. Men i avtalet med Turkiet står det att vi ska arbeta för att förbättra de humanitära förhållandena inne i Syrien.

I irakiska Kurdistan ordnade vi först med en no-fly zone. Då blev det, och är fortfarande, ett hyfsat säkert område. Vad är det som gör att vi inte även i Rojavaområdet skulle kunna ordna en mer säker zon och försöka skapa något liknande, så att vi åtminstone försöker att inte ha något område där vi inte ser till att försöka skapa någorlunda stabila förhållanden, om de har flyktingläger där som de säger inte får stöd och så vidare? Det skrivs också en konstitution där de inte involveras.

När det gäller allt detta behöver vi i alla fall svar som vi kan ge till dem som hör av sig, grupperna här i Sverige men också de som kommer hit på besök.

Detta var bara ett litet inspel, och det som jag och Amineh Kakabaveh säger kanske förstärker varandra.

Anf. 32 TINA ACKETOFT (L):

Amineh Kakabaveh och jag hoppade till vid samma fråga. Jag tror därför att utrikesministern kommer att besvara just frågan om vilka som är oppositionen och hur vi garanterar att kvinnor och minoriteter kommer med, så att det inte bara blir en from önskan utan att vi garanterar det. Det måste absolut vara i världens intresse.

Anf. 33 LAWEN REDAR (S):

Det är inte min mening att förlänga debatten. Jag instämmer i mycket av det som beskrivs här. Men jag vill ändå göra ett förtydligande. Interventionen 91 handlar om att säkra zonen mot flygbaser i norra Irak. Enligt Rojavakontexten sker inte flygattacker mot dessa områden från Asadregimen, utan det som sker där är attacker från inte minst Daish. Det kan vara så att det även finns turkisk beblandning i närliggande områden.

Men det som jag tror att vi främst måste belysa här är framför allt det som utrikesministern är inne på, nämligen att kunna stötta upp med bistånd och resiliensuppbyggande som görs i dessa områden och säkra tryggheten. Man behöver göra det som är långvarigt i alla fall, som att bygga upp skolor.

Det som jag har hört från gårdagens seminarium och från de representanter som har varit här är att det som vi nu kan göra är att bygga upp det som kommer att finnas långsiktigt när man närmar sig en fred. Om vissa delar av Syrien har kommit framåt i form av att det finns skolor, institutioner och kanske sjukhus och liknande är det precis det som kommer att vara startskottet för att de har kommit en längre bit på vägen än kanske övriga Syrien.

Det var bara en reflektion som jag tycker att vi ska ha med oss, även om jag understöder synsättet beträffande att vi behöver säkra zoner där det inte råder våld. Men våldet ter sig mycket olika beroende på var i Syrien man befinner sig. Kanske är en sådan idé av relevans i de områden där Asadregimen attackerar med flyg och bomber. Men det är inte i Rojava i alla fall.

Anf. 34 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande och ärade ledamöter! Jag kan förstå den frustration som både Amineh Kakabaveh och Désirée Pethrus ger uttryck för. Vi skulle kanske ha velat se en annorlunda planerad fredsprocess eller att deltagandet hade varit annorlunda. Men det är detta som nu finns. Det är framförhandlat, och det är i enlighet med den plan som vi nu har att verka.

Enligt strategin ska man titta på de stora frågorna och ska ange vad som bör vara EU:s och medlemsländernas roll.

Frågan om säkerhetszoner diskuterar vi regelbundet också i riksdagen. Man kan önska att det vore möjligt. Men det kräver insatser av enskilda medlemsländer, det kräver oerhört mycket militärt och det kräver att det passar in i en större plan. Vi kan önska detta, men just nu är det tyvärr inte realistiskt. Det finns inget stöd för det. Det kommer upp då och då, men det finns inga möjligheter att driva igenom det som en idé i EU-sammanhang. Det är dessvärre ingenting som EU kommer att driva. Man måste ibland konstatera att det inte räcker att vi är en röst för detta.

Det som vi konsekvent har gjort är att vi har sagt att det måste finnas en långsiktighet i våra insatser, precis som Lawen Redar sa. Därför har vi bidragit med en Syrienstrategi som är femårig. På samma sätt har vi en strategi för Irak också som är långsiktig och som innefattar att vi redan nu börjar planera för en återuppbyggnad. Därför kan man säga att vi ganska avsevärt bidrog till den konferens som var i London om en återuppbyggnad. Där har mycket pengar utlovats. Sedan får vi se hur det blir med dessa löften. Men det är en viktig principfråga.

Dessutom har vi bidragit konkret, därför att vi har betalat för dessa syriska kvinnor. De har varit i Sverige, de har kunnat åka till Genève, de har kunnat utbilda sig och de har kunnat få råd av oss. Det är uppskattat. Det är så vi kan göra någonting mycket konkret. De har fått en röst tack vare att vi har engagerat oss på detta konkreta sätt, och det måste vi fortsätta att göra. Detta tror jag att alla har uppfattat även i EU-sammanhang. Det är dessa frågor som vi kommer att fortsätta driva när det gäller strategin.

Vi vill vara så konkreta som möjligt, men det är klart att diskussionen om strategin måste bli mer allmän. Då kommer detta med finansiering in. Det tycker jag är en jätteviktig fråga. Frågan om kulturskatter är också en viktig fråga. Det som ni har tagit upp om minoriteter och inkluderande

processer är viktiga principfrågor. Allt som ni har sagt kommer jag förstås att ta med mig. Men det är dessa frågor som jag tror har störst möjlighet att reflekteras i språket i en reviderad översyn.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och en avvikande mening från Vänsterpartiet när det gäller stödet till Rojava.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Östliga partnerskapet.

Anf. 36 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Syftet med att detta finns med på FAC-dagordningen är bland annat för att förbereda ett utrikesministermöte inom partnerskapet. Det ska ske den 23 maj. Fokus i diskussionen är tänkt att ligga på partnerskapet som politiskt projekt. Jag vill påstå att det just nu handlar väldigt mycket om politisk vilja att prioritera detta och att inte se det som att det konkurrerar ut andra frågor.

Vi vet att länderna inom det Östliga partnerskapet står inför många utmaningar. Det är externa utmaningar, som Rysslands försök att underminera ländernas suveränitet. Det är också interna utmaningar, som framför allt korruption och särintressen inom länderna som motverkar nödvändiga reformer. Vi ser också risken för en öppen militär konflikt mellan Armenien och Azerbajdzjan om Nagorno-Karabach.

Även inom EU finns utmaningar. Det visade sig inte minst vid den folkomröstning som nyligen genomfördes i Nederländerna. Det blev ett nej till nederländsk ratificering av associeringsavtalet med Ukraina. Det var förstås mycket olyckligt.

I ljuset av dessa utmaningar får det inte råda något tvivel om EU:s fortsatta stöd för det Östliga partnerskapet och för våra partner. Inför utrikesministermötet i maj bör EU understryka den strategiska vikten av det Östliga partnerskapet och arbeta vidare med de initiativ som det beslutades om vid toppmötet i Riga. Det är resultat som måste komma befolkningarna till del inför nästa toppmöte 2017.

Det var betydelsefullt att FAC i mars återigen enades om att stärka relationerna med länderna inom det Östliga partnerskapet.

Inför detta FAC-möte driver regeringen att EU ska fylla ambitionen, som också uttrycktes vid Rigatoppmötet och i rådsslutsatserna om EU:s grannskapspolitik från december 2015, med mer konkret innehåll.

Både utrikestjänsten och kommissionen bör redovisa vad som har åstadkommit och vad som återstår att göra sedan Rigatoppmötet och föreslå hur detta partnerskap ska vidareutvecklas. Det finns en rad idéer som medlemsländerna, inklusive Sverige, har lyft fram. Det gäller till exempel ett tydligare stöd till reformer i de länder som nu har tecknat associeringsavtal med EU.

Regeringen understryker också vikten av att värderingsfrågor fortsätter att ha en central roll i partnerskapet.

Frisläppandet av politiska fångar i Vitryssland och i Azerbajdzjan visar hur viktigt det är att vi är tydliga från EU:s sida med att demokrati- och MR-frågor har betydelse för ländernas möjligheter att utveckla relationerna med EU. Även om det är långt ifrån tillräckligt är det en viktig signal, och vi bör fortsätta att använda detta verktyg.

När det gäller Nagorno-Karabach – bara för att kommentera det – har regeringen förstås uppmanat båda sidor att leva upp till sina åtaganden om att avstå från våldsanvändning och respektera vapenvilan.

Som medlem i Minskgruppen följer vi utvecklingen nära. EU har ingen direkt roll i denna konfliktlösningsprocessen, men vi kan bidra med förtroendeskapande åtgärder. Vi engagerar oss förstås som medlem i Minskgruppen.

Anf. 37 KARIN ENSTRÖM (M):

Jag blir glad när jag hör utrikesministerns engagemang och att hon understryker just den strategiska vikten av det östliga partnerskapet. Där är det kanske inte alla som är lika entusiastiska, och särskilt inte i dessa dagar. Det är mycket som nu gör att detta skakar, bland annat folkomröstningen i Nederländerna och den skakiga regeringsombildningen i Ukraina, som vi får hoppas i alla fall kan borge för någon typ av stabilitet. Det är så oerhört avgörande för Ukrainas möjligheter att komma på fötter igen att stå emot Ryssland. Lägg sedan till den ökade våldsanvändningen i östra Ukraina, så är det mycket som står på spel.

Östliga partnerskapet handlar om mer än Ukraina, men det är klart att det är under press. Lägg då till stridigheterna i Nagorno-Karabach, så ser vi att EU måste fortsätta engagera sig och också göra det konkret. Utrikesministern beskrev att EU inte har någon direkt roll i processen med Nagorno-Karabach men att man kan vidta förtroendeskapande åtgärder. Är det någonting mer EU skulle kunna göra för att bidra till att få ordning – eller ja, få ordning och få ordning, men minska konflikten och hitta en lösning?

Nederländernas utrikesminister lär väl vara på plats. Tror utrikesministern att det kommer att komma några nyheter där, eller kommer man att vänta? Hur påverkas det nuvarande avtalet? Som jag har förstått det tillämpas det provisoriskt, och just nu är det ingen förändring. Men det vore ändå intressant att höra den svenska regeringens syn på detta.

Anf. 38 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, statsrådet.

Vi från Sverigedemokraterna är ju, som tidigare känt, kritiska till det östliga partnerskapet. Vi är i grunden kritiska och skeptiska till det, inte minst eftersom det har som huvudsyfte att få in de här länderna som medlemsstater i unionen. Det är ju väldigt tydligt att det är det som är målet, och det är någonting som skulle innebära väldigt stora påfrestningar för EU både ekonomiskt och på annat sätt. Det är en diskussion vi har haft med regeringen flera gånger tidigare, så jag tänker inte fördjupa mig i den.

Vi håller dock fast vid vår ståndpunkt att regeringen ska använda sitt veto mot ytterligare associeringsavtal, som då långsiktigt just syftar till att ta upp dessa länder som medlemsstater i det östliga partnerskapet. Vi ser att flera av de länder som diskuteras har väldigt stora både interna och internationella konflikter och en hög grad av korruption. Likaså finns en utbredd organiserad brottslighet. Vi ser också bristande demokrati, bristande respekt för mänskliga rättigheter och en sådan enkel sak som att flera av de här länderna över huvud taget inte ligger i Europa.

De strider i Nagorno-Karabach som det refereras till här är ytterligare ett tydligt exempel på att dessa länder har väldigt långt kvar till att uppnå någon form av stabilitet. Sådana här interna strider uppstår lite då och då i de här länderna, så det är knappast någonting man bör vara särskilt förvånad över.

I och med detta anmäler jag och mitt parti avvikande mening på den här punkten.

Därutöver, herr ordförande, har jag även en fråga till statsrådet. Nu har framför allt Azerbajdzjan och Armenien nämnts, och även Ukraina. Men ett annat land som var på tapeten nyligen är ju Nederländerna, som hade en folkomröstning just om ett sådant här associeringsavtal. En väldigt stor majoritet av det nederländska folket som deltog i folkomröstningen sa nej till att landet skulle ratificera associeringsavtalet med Ukraina.

Det vore faktiskt intressant i det här sammanhanget, när vi ändå diskuterar det östliga partnerskapet, att få höra från utrikesministern hur hon och regeringen ser dels på folkomröstningsresultatet, dels på att kommissionen nu med sin icke-existerande demokratiska legitimitet tänker bortse från vad det holländska folket har sagt i ett demokratiskt val. Det är nämligen vad man har gått ut med – man har från EU:s sida gått ut och sagt att man mer eller mindre vill förbjuda en debatt om detta. I Nederländerna har det höjts röster om att sådana här folkomröstningar ska förbjudas, vilket självklart är en skrämmande syn och utveckling.

Det vore för all del intressant att få höra utrikesministerns åsikt om det nej till associeringsavtal med Ukraina vi faktiskt fick i Nederländerna. Tyvärr har inte Sverige eller något annat medlemsland i unionen fått folkomrösta om detta, men i Holland fick man det – och där blev det nej. Detta nej respekteras dock inte. Hur påverkar detta nej det östliga partnerskapet, och vad tycker utrikesministern om att det holländska folket faktiskt sa nej till ett associeringsavtal med Ukraina? Det vill jag jättegärna ha svar på.

Anf. 39 PYYRI NIEMI (S):

Ordförande! Tack för en bra föredragning, utrikesministern.

Först kan jag bara konstatera att det väl var typ 32 procent som röstade i den nederländska folkomröstningen om Ukraina, så det var ett relativt lågt valdeltagande. Det var också en rådgivande folkomröstning, vilket man väl får ta lite grann i beaktning när man sätter sig ned och resonerar om det hela.

Sedan är det ju positivt att vi stöttar det östliga partnerskapet. Det kan vi bara lugnt konstatera. Det är nämligen av precis de anledningar Sverigedemokraterna antyder som EU behövs i de här sammanhangen, och att också ta ordentliga diskussioner med dem som ingår i det östliga partnerskapet. Här kan EU ha en avgörande roll för att skapa demokrati och transparens, minska korruption och skapa bra ingångar när det gäller Köpenhamnskriterierna. Jag välkomnar alltså verkligen det starka engagemang EU har i de här frågeställningarna. Det är bara positivt.

Jag har två konkreta frågor. Den ena handlar om Ukraina. Det är ett lite tufft läge i parlamentet nu, och det gäller även regeringsbildningen. Det har ju varit lite från och till, och jag skulle vilja få en liten kommen-

tar från regeringen om detta och vad som kanske kan förväntas komma upp.

Den andra frågan handlar om läget i Georgien och hur det ser ut med den fortsatta processen. Det har ju varit lite fram och tillbaka i Georgien. Vi pratar inte så mycket om Georgien i dag, men kommer den frågan att diskuteras? Kommer situationen i Georgien att diskuteras? Det är ingen kris där, men det har varit en ganska tyst situation. Framför allt har jag fått indikationer på att det finns en rädsla för Rysslands närvaro, inte minst i Sydossetien.

Har det kommit några signaler tillbaka till EU, eftersom Ryssland nu ändå har varit uppe på tapeten och varit ganska aktivt? Jag har fått sådana signaler, men de är inte bekräftade. Jag vill alltså bara höra hur det ligger till.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag stöder också regeringens position i det östliga samarbetet. När man pratar om demokrati och mänskliga rättigheter tycker jag dock att problemet i flera av de här länderna är djupare än bara ren korruption; jag skulle kalla det kleptokrati, om man tittar på mr P i Moldavien eller familjen i Azerbajdzjan. Liknande problem finns även i Vitryssland och Ukraina. Det är så pass omfattande kleptokrati att man inte når FN:s deklaration om mänskliga rättigheter när det gäller ekonomiska rättigheter.

Jag vill alltså betona att reformerna även ska komma folket till del rent ekonomiskt. Vi kan nämligen göra många ändringar på papperet för att få demokrati, mänskliga rättigheter, respekt för minoriteter och liknande, men det måste också vara på det ekonomiska området. Även det ingår nämligen, och det är en väldigt omfattande kleptokrati i många av de här länderna. Det måste man råda bot på om man ska komma vidare i processen, vilket jag verkligen hoppas att vi lyckas med.

Anf. 41 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande! Jag vill bara påminna om vad det är vi ska tala om. Det är så att säga övergripande: Hur ska vår relation med länderna i det Östliga partnerskapet se ut? Hur ska vi identifiera en väg framåt? Hur ska vi förhålla oss till hela planen för det östliga partnerskapet?

Det handlar framför allt om att öka stabilitet och utveckling i vårt grannskap och därmed också på hela den europeiska kontinenten. Det påverkar ju oss hur det går i de här länderna. Det innebär att vi kommer att känna av också kriser och konflikter. Det är därför det är viktigt att vi engagerar oss i dem. Målet behöver inte alls vara att alla ska bli medlemmar i EU; vi menar ju att befolkningen i dessa länder ska kunna välja sin egen framtid, precis som är fallet i Ukraina. Det är det som är det viktiga.

Att några söker medlemskap en vacker dag kommer att hjälpa till, precis som för de länder som nu är medlemmar i EU. Det har skapat fred och välbefinnande och bidragit till att länderna har utvecklats till rättssamhälle. Det har förstärkt demokratin och skyddet för mänskliga rättigheter. Det har gjort att vi får handelspartner, och det innebär att vi själva kan utveckla vår ekonomi i Europa. Det är det som är meningen.

2015/16:39

15 april

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*
<<<Jag är glad för den politiska enighet vi har haft och har om detta, för vi menar att det är jätteviktigt. Det ligger i vårt eget intresse – i Sveriges men också i EU:s intresse – att engagera oss på det här sättet, och vi får inte släppa taget nu. Vi har varit en av de största och trognaste bidragsgivarna och vännerna till Ukraina, till exempel. Vi har gjort det med ekonomiskt stöd, ett miljardlån.

Vi fortsätter med de politiska kontakterna, och jag har haft väldigt nära kontakt med min utrikesministerkollega Klimkin. Vi har fortsatt med allt från humanitärt stöd till politisk uppbackning av deras reformansträngningar. Precis som du säger, Pyry, är det ju ett besvärligt läge just nu. Premiärministern avgick tyvärr, och vi får se vad regeringsombildningen kommer att innebära. Det har dock gjort det svårare med reformansträngningarna. För dem och för många av de andra länderna i det Östliga partnerskapet är kampen mot korruption, oligarkernas inflytande och det ordföranden kallar kleptokrati en av de allra viktigaste uppgifterna.

Där betyder det mycket att vi så att säga ställer i utsikt att få ett avtal där vi kan handla med varandra, men då måste man också leva upp till villkoren – precis som man måste göra om man vill bli medlem i EU. Då måste man först leva upp till mycket tydligt definierade villkor, inklusive Köpenhamnskriterierna som definierar mänskliga rättigheter och annat. Därför är det vägen framåt också när det gäller Ukraina.

Jag är bekymrad över en annan sak när det gäller Ukraina, och det är att den ryska propagandan om Ukraina och Ukrainas misslyckanden tyvärr har fått spridning också hos medlemsländerna. Det betyder att det blir en negativ rapportering som kan vara delvis riktig – men delvis oriktig, eftersom den har förstärkts av Rysslands sätt att beskriva vad som händer i Ukraina. Det är alltså viktigt att se upp med detta.

Till Karin Enström vill jag säga att jag är säker på att Nagorno-Karabach kommer upp. Det blir förhoppningsvis en diskussion om vad mer EU kan göra, kanske inte via institutionerna men som enskilda medlemsländer. Kan vi möjligen koordinera våra insatser bättre, och hur ska vi stötta vad Minskgruppen gör? När det gäller Ukraina tycker jag att det på något sätt är the test case för EU – om vi lyckas hjälpa Ukraina att lyckas med sina reformansträngningar. Där är vi.

Vad gör då Nederländerna? Ja, kom ihåg att associeringsavtalet med Ukraina är ratificerat av samtliga EU-länder utom Nederländerna. I de delar som gäller gemenskapskompetens tillämpas det provisoriskt sedan årsskiftet. Det påverkas inte av folkomröstningen. Vi inväntar att Bert Koenders, vår kollega där, kommer att beskriva hur de ska hantera utfallet. Det är nämligen en rådgivande folkomröstning, och det beror på hur de ser på det och hur de bedömer läget. Det vet vi inte i dag, utan vi ser fram emot att höra Bert Koenders beskriva detta.

Det svenska stödet till Ukrainas reform- och moderniseringsprocess kommer som sagt att fortsätta, och vi håller för närvarande på att titta på vad mer vi kan göra i det här läget. Hur ska vi bidra så positivt vi kan? Man kan säga att associeringsavtalet med EU i praktiken fungerar som ett slags vägkarta för de ukrainska reformerna och kontakten med EU. Hela EU och hela regionen har ett intresse av att detta blir framgångsrikt. Så ser det alltså ut.

Jag har besökt Georgien vid två tillfällen. Vi har ett nära samråd när det gäller fortsatta reformer, och det gäller i hög grad demokrati och rättssektorn. Vi bedömer att Georgien ändå har kommit långt, kanske till och med längst, när det gäller just dessa två områden. Det är dock viktigt där, och när jag var på besök påpekade vi att det måste vara synligt för medborgarna i de här länderna vad fördelen är med att närma sig EU och ha de förhandlingar vi har.

Strategin och våra punkter handlar också mycket om att man måste göra en individuell bedömning av vart och ett av länderna som ingår i Östliga partnerskapet för att det ska vara trovärdigt och bli konkret nog. Man kan inte alltid ha en modell som ska innefatta alla, utan vi måste titta på vilka länder som gör framsteg inom vilka områden och hur vi stöttar dem i det.

Vi vet att några inte kommer att vara intresserade alls av att komma närmare i slutändan medan andra kommer att komma allt närmare genom sina egna ansträngningar och reformer.

Anf. 42 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för svaret på frågorna. Det var ett ganska utförligt svar, som brukligt från statsrådet.

Jag tänker inte kommentera allt, men när det gäller formuleringen om den europeiska kontinenten vill jag åter understryka att flera av de länder vi diskuterar inte ens ligger i Europa, så frågan är hur mycket europeisk kontinent det rör sig om.

En annan formulering var att dessa länder själva ska få välja om de vill bli medlemmar i Europeiska unionen. Det är för all del en nobel inställning, men det är uppenbart vad EU:s roll, agenda och ambition är i dessa fall. EU vill att dessa länder ska bli fullvärdiga medlemsstater. Associeringsavtalen är endast ett embryo till att sedermera få kandidatstatus och därefter ingå som fullvärdiga medlemsstater.

Köpenhamnskriterierna tar man också ganska lätt på i vissa fall. För det första är de inte särskilt tydligt definierade. För det andra har vi länder som bryter mot dem. Jag tänker inte namnge några länder, men det finns länder i just Östeuropa som inte följer allt i Köpenhamnskriterierna.

Det jag framför allt vill uppehålla mig vid är folkomröstningen i Nederländerna. Ja, det var drygt 30 procent som deltog. Premiärministern sa dock att man tänker respektera resultatet av denna rådgivande folkomröstning, även om man ännu inte har återkommit med hur man konkret tänker göra det. Nederländerna fick som enda land av EU:s 28 medlemsstater rösta om detta, och folket sa nej.

EU måste ha förberett sig på ett scenario där Nederländerna gick emot ratificeringen. Det må så vara att det finns en provisorisk ratificering av en del av avtalet.

Jag tycker att utrikesministern fortfarande är svaret skyldig. Hur kommer EU att agera i och med att Nederländerna tänker respektera resultatet av den rådgivande folkomröstningen? Kommer det att bli några undantag? Blir det förhandlingar mellan EU och Nederländerna? Finns det några sådana diskussioner? Det måste väl bli någon form av konsekvens om Nederländerna går emot detta.

Herr ordförande! Det vore avslutningsvis intressant att höra varför Sverige och svenska folket inte fick folkomrösta om samma associe-

ringsavtal. Varför fick bara Nederländerna göra det? Varför fick inte svenskarna tycka till om huruvida Ukraina i förlängningen ska bli ett medlemsland i unionen?

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi får ju chans att återkomma till detta när vi vet hur Holland reagerar.

Anf. 44 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Det går inte att svara på den frågan eftersom vi inte har några besked. Vi väntar på att få besked från Holland om hur de ser på detta och hur de avser att hantera utfallet. Vi hoppas på en rapport om det på sammanträdet. Därför finns det inget svar på det, och det finns ännu ingen sådan plan i EU-sammanhang.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Libyen.

Anf. 46 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande! Libyen står på dagordningen, dels som en formell punkt, dels som en informell middagsdiskussion mellan utrikesministrarna och försvarsministrarna. Rådsslutsatser förväntas också antas.

Som ni alla känner till är det ett mycket svårt läge i Libyen just nu. Regeringen anser att EU och det övriga internationella samfundet måste stå redo att stödja långsiktig stabilitet i Libyen. Vi stöder genomförandet av det FN-ledda politiska avtal som undertecknades i Marocko i december förra året. Medlemmar av presidentrådet anslände den 30 mars till Tripoli för att bana vägen för etableringen av en samlingsregering.

FAC kommer att diskutera utvecklingen i landet och möjligt EU-stöd. Det kan komma att omfatta ett ekonomiskt stödpaket om 100 miljoner euro, som redan annonserats av EU:s höga representant, och insatser på CSDP-området.

Sverige stöder bildandet av en libysk samlingsregering, den så kallade GNA, och betonar vikten av den eftersträvar och uppnår inklusivitet och legitimitet. Sverige driver att kvinnors deltagande på alla nivåer i den politiska processen lyfts fram.

Det finns en rad idéer som syftar till att stödja den nya regeringen och bidra till stabilitet. Vi vet inte exakt vilka insatsförslag som kan komma att tas upp vid FAC, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det kommer sannolikt att finnas starka önskemål från några medlemsländer om att FAC ska ge en övergripande politisk inriktning på insatsområdet. Samtidigt är det inte ett formellt beslutstillfälle.

Eventuella insatsförslag eller ändringar i befintliga insatsmandat kräver att man omarbetar styrdokument och enhälliga medlemsstatsbeslut i till exempel Kusp, EU:s militära kommitté och rådet.

Detta kommer regeringen också att betona vid mötet, precis som vi vid tidigare beslut om till exempel Eunavfor MED har krävt att det ska vara helt utklarat hur den formella beslutsprocessen ser ut.

Ett förslag rör EU:s gränsinsats, EUBAM, i Libyen. Som ni kanske minns förlängdes denna insats i vintras till den 21 augusti, och de har i uppgift att planera för en möjlig civil kapacitetsbyggande GSFP-insats i Libyen med fokus på polis, rättsväsen och gränshantering.

Sverige stöder den pågående planeringen och bidrar också med personal till det nyinrättade planeringsteamet. Vi kommer således att uttrycka vårt stöd för insatsplaneringen vid FAC.

En annan insats som sannolikt kommer att diskuteras är Eunavfor MED:s Operation Sophia som lanserades på uppdrag av Europeiska rådet för att rädda liv och bekämpa smuggelnätverk. Denna insats beräknas hittills ha räddat ungefär 12 000 människors liv, och man har gripit ett sextiototal smugglare.

Det nuvarande mandatet löper ut den 27 juli, och en strategisk översyn av insatsen ska presenteras för Kusp i dag, den 15 april.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

En majoritet av EU:s medlemsstater förespråkar att låta Eunavfor utbilda Libyens kustbevakning. Regeringen instämmer i att det finns ett behov att göra detta, inte minst gäller det förmågan att rädda liv. Ett antal viktiga frågor måste i så fall tas om hand i en eventuell insatsplanering.

Sverige kommer vid FAC särskilt att betona vikten av tillfredsställelse befälskedjor och att kustbevakningen utbildas inom folkrätt, inklusive mänskliga rättigheter och asylrätt.

Anf. 47 KARIN ENSTRÖM (M):

Vi hoppas att denna sköra politiska lösning kan stärkas lite. Därför är det mycket bra att detta är uppe till diskussion och att det antas rådsslutsatser. Det är viktigt att steg för steg gå igenom vad EU kan bidra med och vad EU kan göra tillsammans med inte minst FN men också övriga aktörer.

Jag har ingen fråga men vill understryka att Sverige i dessa optioner är noga med den internationella rätten och folkrätten, att vi verkligen kan identifiera vid vilka tillfällen saker ryms inom mandatet, inte minst för Eunavfor MED, och hur det är i förhållande till de faser som det har fattats beslut om. Det är viktigt att hålla reda på dem.

Jag understryker alltså vikten av att Sverige är tydligt med vad som kan rymmas inom mandatet, vad som kräver nytt mandat och vad som krävs i fråga om säkerhetsrådsresolutioner.

Samtidigt är man i oerhört stort behov av stöd och att utöka EUBAM. Om Sverige kan bidra till det är det positivt.

Anf. 48 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Vi står bakom regeringens här redovisade ståndpunkt.

Många tar i olika sammanhang upp att vi har ett avtal med Turkiet om migration och undrar om vi kanske behöver ett med Libyen också.

I den handling som ligger på bordet hänvisar man under punkt 7 till Vallettamötet, och det handlade ju en del om återtagandeavtal.

Finns det något resonemang om att teckna ett avtal med Libyen liknande det med Turkiet?

Anf. 49 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna anser att en eventuell framtida GSFP-insats i Libyen ska ske med ett FN-mandat om det över huvud taget ska ske under EU-flagg.

Innan en sådan här insats sker behövs det också en rejäl översyn av hur det gick till när Gaddafi störtades. Inte minst gäller det vilka utfästelser som gavs till olika grupper i Libyen av olika europeiska företrädare. Det finns ju all anledning att misstänka att det förekom.

En annan fråga rör det ekonomiska stödet. Det finns redan i dag ett ekonomiskt stöd från EU, vilket utrikesministern också tog upp i föredragningen. Sverigedemokraterna ställer sig skeptiska till detta, inte minst rent budgetärt stöd. I det fall det ska vara ett stöd ser vi hellre att det görs en omallokering inom befintlig EU-budget och att det inte går ut över Sveriges redan skyhöga medlemsavgift.

Även vi vill ta upp detta med Libyen och Italien. Jag nämnde det under en tidigare dagordningspunkt. Vi ser ett tydligt migrantflöde där Libyen läcker som ett såll. Nu stundar varmare tider, och det finns all anledning att befara att det kommer att blir en ännu större migrationsström.

Regeringen har de senaste månaderna tacknämligt aviserat att man vill sända ut signaler för att minska asyltrycket, i första hand på Sverige men även på EU och övriga Europa.

Det vore intressant att höra hur tankarna går hos regeringen. Hur ska vi sätta press på Libyen att ta ansvar för sina gränser? Stöd till gränsbevakning nämndes, men det låter väldigt diffust.

Vi står inför en potentiell ny migrationskris inom några månader, och i vårt land kommer id-kontrollerna dessutom att vara satta på undantag under sommaren.

Det vore därför intressant att höra hur man tänker ta upp dessa frågor i utrikesrådet. Vi måste sätta press på libyerna att stoppa dessa båtar. De ska inte nå Europa, Italien eller, i förlängningen, Sverige.

Det här var alltså en avvikande mening, om det inte framgick.

Anf. 50 TINA ACKETOFT (L):

Som jag uppfattar utrikesministern är regeringen för optionerna till olika handlingsplaner och så vidare, förutsatt att de följer internationell rätt och folkrätten. Det är något som Liberalerna ställer sig bakom.

Detta med Eunavfors möjligheter att stävja vapensmugglingen är oerhört viktigt. Om IS nu flyttar in i Libyen, så att Libyen blir det starka fästet, är detta i högsta grad en fråga för hela världen och inte bara för Libyen. Det får ju effekter vida utöver det. Därför är det viktigt att se att även om Libyen kanske inte anser sig vara i behov av sådant stöd, som vi andra kanske uppfattar det, är frågan vad man kan göra för att trycka på där. Omvärlden behöver gå in och stötta Libyen, inte enbart för Libyens skull utan för hela världsfreden.

Utrikesministern tog upp detta med att skydda världsarvet. Det är också en fråga när det gäller Libyen, för där finns det också skatter som kan raseras eller i förlängningen användas för att finansiera IS verksamhet.

Detta var kanske ingen fråga utan snarare ett understrykande av att Liberalerna står bakom en sådan tolkning.

Anf. 51 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag skulle vilja fråga om förstärkningen av insatserna med kust- och gränsbevakning. Man har ju nu nästan stängt gränsen mellan Turkiet och Grekland. Nu stärker man också på andra sidan för att stoppa flyktingar.

När jag själv var i Algeriet och Tunisien kunde jag se att rädslan för Daish var stor. Man var rädd för att det skulle komma från Libyen, och man oroade sig för vapensmugglare och brottslingar. Det är bra att man gör insatser för att motverka denna kraft, men det är också viktigt att se till att inte alla vägar stängs för flyktingar som flyr från krig och elände. När det inte finns några lagliga vägar och Europa stänger sina dörrar, vad ska människor göra? De hittar såklart andra sätt, och det gynnar brottslingar.

Detta är en balansgång. Handlar det om att motverka flyktingar, eller vill man verkligen motverka smugglare och vapenhandel?

De insatser som utrikesministern nämnde för att kustbevakarna ska få utbildning i internationell rätt och folkrätt är viktiga, men frågan är hur realistiskt det är att de ska veta vad det är för flyktingar de möter till havs och vilka de är. Det är svårt att tänka sig att de efter en snabbutbildning skulle kunna avgöra vem som har flyktingrätt och asylrätt. Det är komplicerat, och det krävs mycket förberedelser. Jag hoppas att vi får svar på hur man har tänkt kring detta.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jag vill påminna om att huvudfokus i diskussionen om Libyen och slutsatserna den här gången faktiskt inte är våra problem med flyktingar i Europa, utan huvudfokus är utvecklingen i Libyen. Jag förstår att det finns en oro när det gäller flyktingfrågan här, men nu diskuterar vi faktiskt mest Libyens problem.

Anf. 53 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Tack för det stöd som jag uppfattar finns här för regeringens inställning>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Det viktiga är ju vad vi gör för att stabilisera läget i Libyen och ge stöd till en ny samlingsregering. Vi måste se till att den kommer på plats och kan börja fungera. Det är också detta som avgör om vi kan få till stånd något avtal. Det måste finnas en regering för att vi ska kunna få ett riktigt bra avtal. Detta går hand i hand.

Utvärderingen av Eunavfor MED:s insatser har varit positiv. De har följt sitt mandat och räddat mer än 12 000 människoliv. De har sett till att ett sextiotal smugglare har arresterats. Det är viktigt att vi känner att om vi kommer överens om ett mandat och också lägger resurser på det ska de också göra sitt jobb i enlighet med beslutet. Därför är det viktigt att man också avgränsar uppgifterna>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, om vi kan komma överens om det och

få en rättslig grund och en ram som är tillräckligt tydlig, att man bekämpar människosmugglare och att man räddar människoliv. Detta är inte ett sätt att stoppa flyktingar. Man ska respektera asylrätten och internationell lag också fortsättningsvis.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen*
<<<Vi får anledning att återkomma. Det är inga beslut som tas utan att ni ska vara informerade och involverade i beslutsprocessen.

Både EUBAM och EUNAVFOR har ett nära samarbete med FN, och det har vi från svensk sida också drivit på för.

Jag hoppas att detta är svar på frågorna.

Anf. 54 KARIN ENSTRÖM (M):

Nu kanske jag slår in öppna dörrar, men jag undrar: Den strategiska översyn som presenteras i Kusp i dag, går det att få ta del av den på något sätt när har behandlats i Kusp?

Anf. 55 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Eftersom detta sker i eftermiddag måste det nog bli i återrapporteringen från FAC. Det ska ju så att säga födas in i FAC-diskussionen.

Anf. 56 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag har bara en kunskapsfråga. I dokumentet här står det att EU anser att GNA är den enda legitima regeringen i Libyen. Men vad är det som ytterligare krävs för att man ska kunna sluta ett avtal, menar utrikesministern? Är det att säkerhetsrådet på något sätt erkänner den?

Anf. 57 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Framför allt krävs en konsolidering av GNA., men än så länge är de inte ordentligt etablerade. De måste konsolideras, och deras roll och möjligheter att sluta avtal eller bli en partner behöver konsolideras ordentligt. Vi är i process med att göra detta, och där har EU en viktig roll att spela.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Jag frågar slutligen utrikesministern om det finns någon övrig fråga som beräknas komma upp.

Anf. 59 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr ordförande! Vi ska ha en informell diskussion om Colombia. Mogherini har bjudit in fredskommissionären Sergio Jaramillo till ett informellt möte i anslutning till FAC. Han ska informera om läget i fredsförhandlingarna.

Sveriges stöd för en förhandlad fred i Colombia är mångårigt, konsekvent och tydligt. Vi är en av de största bilaterala givarna i Colombia. Där är fokus på stödet till fred och säkerhet, demokrati, jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter. Vi har framför allt lyft fram kvinnors roll i fredsbygget också där.

Vi har bidragit till att de har kunnat komma samman och att det också har varit överläggningar med civilsamhällets organisationer. Detta är ett särskilt prioriterat land för Sverige, och det kanske ändå har väckts ett litet hopp om att man ska få ett fredsavtal i Colombia. Det vore en fantastisk sak för världen. Vi verkar för att också EU:s politiska och ekonomiska stöd till fredsprocessen förblir tydligt.

2015/16:39

15 april

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Då önskar vi utrikesministern lycka till på mötet och en trevlig helg.

Anf. 61 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Tack så mycket!

§ 2 Utrikes frågor – försvar

Försvarsminister Peter Hultqvist

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor – försvar den 17 november 2015

Återrapport från informellt ministermöte den 5 februari 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor – försvar den 19 april 2016

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar försvarsministern för att han har kommit hit. Vi beklagar att vi ligger efter den planerade tiden. Det är alltid svårt att veta vilka frågor som väcker debatt här.

Vi går direkt in på dagordningen för försvarsministerns möte, men innan vi gör det vill jag fråga om det finns något muntligt utöver det skriftliga när det gäller återrapporten från den 17 november och det informella mötet den 5 februari?

Anf. 63 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Nej.

Anf. 64 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har lite frågor som gäller Belgien- och Frankrikestödet.

Anf. 65 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Hur ska ni ha det – ska jag hålla något anförande eller inte?

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Normalt sett blir det inget anförande om inte försvarsministern vill det. Däremot har vi möjlighet att ställa frågor. Har Ulrika Karlsson någon konkret fråga?

Anf. 67 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag undrar om detta togs upp och i så fall hur. Hur gick diskussionen när det gäller stödet till Frankrike och Belgien i kampen mot terrorismen?

Anf. 68 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Detta togs upp i samband med ett försvarsministermöte där den franske försvarsministern höll ett anförande. Därefter återopade han artikel 42.7 och gav uttryck för Frankrikes önskemål om bilateralt militärt stöd i kampen mot Daish. Sedan genomfördes en runda runt bordet vid mötet, där alla fick avge en deklARATION eller lämna en synpunkt. Då deklarerade alla att de skulle ställa upp på detta och återkomma med vad de skulle kunna tänka sig att bidra med. Jag var inte heller konkret om vad det hela skulle handla om, utan det fick vi återkomma till.

Anf. 69 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

När återkommer då Sverige i den frågan?

Anf. 70 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Nu har jag inte kollat upp vilka datum det ena eller andra hände. Det var en process som genomfördes i Regeringskansliet. Sedan skedde möten med oppositionspartierna, och det redovisades slutligen i förhållande till dem och i de instanser där det ska redovisas. Sedan gick också ett formellt besked till Frankrike.

Om man ska ha de exakta datumen och informationstillfällena kan jag naturligtvis ta fram det, om ni inte kan ta fram det på annat sätt.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 1, Kapacitetsutbyggnad, säkerhet och utveckling.

Anf. 72 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Det är två dagordningspunkter vid rådsmötet, dels Kapacitetsbyggande för stöd och säkerhet, dels Hybridhot. Kapacitetsbyggande för stöd och säkerhet och utveckling hos partnerländer och organisationer innebär att stärka förmågan till konfliktförebyggande och krishantering.

Det sker främst genom utbildning och rådgivning till berörda länder och regionala organisationer samt civila, polisiära och militära säkerhetsstrukturer och rättssektorer. Det kan även vara aktuellt att ge stöd till utrustning.

Vid FAC i maj 2015 gavs EEAS och kommissionen i uppgift att ta fram en genomförandeplan för kapacitetsbyggande. Man gav också i uppdrag att se över möjliga finansieringsinstrument. Vid FAC i november diskuterades genomförandeplanen, och den kritiserades då för att vara abstrakt och inte bidra med något nytt.

Vid detta FAC väntas den höga representanten Mogherini göra en lägesuppdatering. Många frågor återstår att lösa, och fokus ligger framför allt på finansieringsmöjligheter.

Regeringen framhåller vikten av att EU stöder partnerländerna med kapacitetsbyggande åtgärder för att de på egen hand ska kunna förebygga konflikter och hantera kriser i sina regioner och därmed stärka säkerheten för människor. Lokalt ägarskap, mänskliga rättigheter, demokrati, civila respektive militära strukturers egenart, jämställdhet samt miljö och hållbarhet är viktiga faktorer att ta hänsyn till.

Regeringens ståndpunkt vad gäller finansiering av kapacitetsbyggande åtgärder är att OECD:s ODA-kriterier måste respekteras vid användning av biståndsmedel. Ett eventuellt inrättande av ett nytt instrument måste påvisa ett reellt mervärde. Det är även viktigt med krav på transparens i processen och beslutsformer som säkrar medlemsstaternas ägarskap. Finansiering bör ske genom omprioritering så att utgifterna och därmed Sveriges EU-avgift inte ökar.

När EU utvecklar det kapacitetsbyggande arbetet till stöd för säkerhet och utveckling är det viktigt att beakta hela Europas grannskap.

Ska jag gå in på punkten Hybridhot också?

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Nej, vi tar en sak i taget.

Jag vill hälsa Alexandra Völker, som är ny ledamot i EU-nämnden, välkommen hit.

Anf. 74 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Tack för redogörelsen!

Jag har en fråga. Vi har i dag uppfattat att regeringen är positiv. Det är bra att arbeta mer effektivt på detta sätt. Vi stöder verkligen att en finansiering ska ske genom omprioritering av utgifterna, inom existerande budgettak och så vidare.

Tidigare har detta kritiserats för att vara abstrakt och inte bidra med något nytt. Jag undrar: I vilken del har det ändrats för att det inte ska ses som abstrakt och inte bidra med något nytt? Vad är det som har ändrats innehållsmässigt? Och kan försvarsministern säga lite mer om OECD och ODA-kriterierna för att använda biståndsmedel i detta avseende?

Anf. 75 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, försvarsministern, för föredragningen av ärendet!

Vi sverigedemokrater anser att hjälp på plats är bra i alla avseenden och inom alla områden. Vi menar dock att sådana här insatser i första hand ska ske genom FN-beslut och med ett mandat från samma organisation. Men om det ändå ska ske i EU-regi, vilket tycks bli fallet här, stöder vi självfallet regeringen i att EU-avgiften inte ska utökas. Enligt det skriftliga materialet och som statsrådet också har föredragit bör det "ske genom omprioritering så att utgifterna och därmed Sveriges EU-avgift inte ökar". Vi hade gärna sett en skarpare formulering, att det *ska* ske genom omprioritering för att inte öka Sveriges redan höga EU-avgift. Det bör vara av största vikt.

Om man tittar på innehållet i insatserna ser man tyvärr en ganska tråkig historik då de har gått till icke funktionella saker som inte kommer länderna och deras befolkningar till gagn. Vi ser gärna en reell nytta för dessa länder och befolkningar så att man inte bara har åsiktsprogram om vad som är rätt eller fel enligt olika dogmer utan att man faktiskt konkret ser till att göra starka insatser för att bygga upp och utöka kapaciteten i de berörda länderna.

Eftersom vi anser att detta i första hand ska vara en FN-fråga vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 76 Kanslirådet INGRID ULLBORS HÄGG:

Jag kan ge lite mer information om kapacitetsbyggande. Frågan var uppe på det försvarspolitiska direktörmötet den 5 april. Då informerade EEAS och kommissionen om arbetsläget. Det går vidare på så sätt att man har tagit fram pilotprojekt med fokus på att identifiera vad som kan göras inom ramen för de instrument som finns.

Vissa av pilotprojekten kan finansieras, men för andra har man inte hittat finansieringsinstrument. Där är tanken att EEAS ska återkomma i juni 2016. Det går lite trögt framåt. Det som ska göras på mötet nu är att HR Mogherini kommer att informera försvarsministrarna om processen, men man förväntar sig inte att några mer konkreta framsteg kommer att redovisas på detta möte.

När det gäller ODA-kriterierna skiljer vi klart på att bistånd inte ska finansiera militära utgifter.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 2, Hybridhot. Jag vill notera att det i mappen, som ska ligga kvar på bordet efter mötet, finns två dokument om detta. Det svenska dokumentet är en tentativ översättning av det engelska dokumentet, och det är alltså samma papper.

Anf. 78 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Så kallade hybridhot har blivit ett ämne som ofta diskuteras. Begreppet har i mångt och mycket kommit att omfatta alla de hot och utmaningar som möter stater i dagens säkerhetspolitiska situation. Rådet förväntas diskutera det gemensamma ramverk som EEAS, och kommissionen presenterade den 6 april och anta slutsatser som välkomnar det.

I rådsslutsatserna framhålls vikten av att motverka hybridhot och att bygga upp motståndskraft hos EU, dess medlemsstater och partner. Vi välkomnar slutsatserna och en implementering av dem.

I förhandlingarna har Sverige, givet frågans bredd, understrukit att andra relevanta rådsinstanser ska ges tillfälle att behandla frågan, vilket återspeglas i rådsslutsatserna. Det ramverk som EEAS presenterade omfattar en lista med förslag på åtgärder som fokuserar på medvetandegörande, byggande av motståndskraft, förebyggande, krishantering och återhämtning från ett angrepp. Finansiering ska ske inom befintliga instrument i EU-budgeten.

Regeringens ser med allvar på hybridhoten. Hanterandet av så kallade hybridhot är primärt ett nationellt ansvar och en stor utmaning för det nationella totalförsvaret, inte minst den civila delen. EU har en viktig kompletterande roll vad gäller att nå gemensam uppfattning bland medlemsstaterna om frågans vikt samt innebörd. Samarbete mellan EU och Nato är viktigt för att stödja det nationella arbetet. Det finns därtill en stor potential för ömsesidigt utbyte av lägesbild, kunskap och information mellan EU och Nato samt en koordinerad strategisk kommunikation avseende hybridfrågan.

Sverige behöver, enskilt och tillsammans med andra länder, arbeta med en rad olika åtgärder för att utveckla sin militära förmåga och sin förmåga att möta olika typer av icke militära utmaningar och hot. Från svensk sida handlar det främst om att stärka det militära försvaret liksom att upprätthålla ett starkt rättsväsen och en god krisberedskap.

Anf. 79 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag tror att vår representant i utskottet tog upp detta. I den svenska ståndpunkten står att det främst är det militära försvaret som ska stärkas. Men desinformation är ju psykologisk krigföring, och när det gäller cyberkrigföring är det kanske fråga om andra saker än just det militära försvaret.

Eftersom detta handlar om att vi måste bygga upp egna myndigheter som kan hantera dessa saker, om vi inte har det, skulle jag vilja ha en kommentar från ministern om den svenska ståndpunkten och hanteringen av annat än militära hot.

Anf. 80 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag undrar om det är en påverkanskampanj från Natos sida, om det är fråga om psykologisk krigföring, som Désirée var inne på, och hur vi förhåller oss till detta, eftersom Sveriges och andra länders suveränitet är viktig och alla ska kunna försvara sig, naturligtvis i samarbete med andra länder. Nu hörde jag om utbildningar med Nato och så vidare. Kan ministern förtydliga vad det innebär?

Anf. 81 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för den något korta föredragningen!

Sverigedemokraterna tar det med en ganska stor nypa, för att inte säga grävsropa, så att regeringen ser med allvar på det så kallade hybridhotet. Varför gör vi då det? Jo, därför att regeringens eget icke-agerande i dessa frågor talar sitt tydliga språk, inte minst när det gäller insatser mot IS, som är ett av hybridhoten. Där har vi sett en extrem flathet från regeringen.

Regeringen talar om att stärka det militära försvaret och upprätthålla ett starkt rättsväsen. Jag vet inte om man ska tolka det som något slags dåligt skämt. Vi såg en vårbudget häromdagen där till exempel migrationsområdet har större resurser än hela försvarsbudgeten, och det säger väl allt.

Vidare talas om att EU ska utöka samarbetet med Nato, vilket vi absolut inte ser någon som helst vinning av i det här fallet. Det blir snarare en belastning för de stater som står utanför Nato. Det är intressant att det nu återigen talas ganska öppet här om energiunionen i detta sammanhang. Den unionen kan helt klart komma att användas i dunkla syften inom en inte alltför avlägsen framtid. Vi har inte minst Sovjetunionens gamla energibindning till sina satellitstater i färskt minne.

Det svenska försvaret är i tveksamt skick, och även vårt rättsväsen har tappat stora delar av sin legitimitet. Vår egen krisberedskap i Sverige är i stort sett noll. Vi anser principiellt att försvarsfrågorna ska vara på nationell nivå. Även av den anledningen vill vi inte att kommissionen ska lägga sig i dessa frågor.

Avslutningsvis, herr ordförande, har jag en direkt fråga till försvarsministern: Hur ska man egentligen tolka den diskussion vi nu har om hybridhot? Det är både en diskussionspunkt och en beslutspunkt.

Vi ser nu till exempel att man i länder i Baltikum går in och censurerar olika oönskade medier. Detta har i alla fall inte jag noterat någon som helst reaktion på från EU:s sida. Men det vore för all del intressant att höra vad den svenska regeringen tycker om detta och om man i diskussionerna i försvarsrådet på något sätt tänker ta upp att medlemsstater i unionen faktiskt går in och censurerar oönskade medier, förmodligen därför att man uppfattar att de innebär någon form av hybridkrigföring. Är det detta vi ska ha i den så kallade demokratiska unionen EU – censur? Det vore intressant att få höra försvarsministerns syn på den saken.

Avslutningsvis, om det inte redan framgått, anmäler Sverigedemokraterna avvikande mening på denna punkt.

Anf. 82 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Jag tycker att det som statsrådet nu säger, inte bara det som står i dokumentet, är bättre, det vill säga att man både understryker vikten och tydligheten i att detta naturligtvis måste ske nationellt och bejakar att det internationella samarbetet utökas. Det är naturligt att detta sker inom EU, att samarbetet utökas och att EU också samarbetar med Nato.

Om man vill kan man innefatta allt i hybridhot, och det gör det kanske svårt att fokusera. Men om det kan komma fram några konkreta projekt, som det förhoppningsvis gör i juni, är vi positivt inställda till det.

Anf. 83 PYRY NIEMI (S):

Jag satt och lyssnade på Sverigedemokraterna och måste ställa en ordningsfråga. Jag förstår inte vad ni pratar om. Ni blandar ihop äpplen och päron. Skulle vi inte prata hybridhot? Det var migrationspolitik och en massa frågeställningar som dök upp här. Jag tyckte att det var konstigt, och jag förstod inte heller frågorna.

Du kanske kunde göra ett förtydligande, Pavel Gamov, för jag hade mycket svårt att förstå inlägget.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Nyckelordet här är väl det som finns i slutsatserna, resiliens, och jag tycker att det är det viktigaste. Det är det vi egentligen pratar om här. Det finns en konflikt mellan om man har ett privat bolag och vill tjäna pengar och upprätthåller strategiskt viktig infrastruktur, el, telekommunikation eller annat, och om man vill ha ett resilient och icke störningskänsligt samhällssystem. Då vill man ha redundans och flera olika rerouting options om någonting går illa. Det är väl där det är viktigt för staten att ställa krav så att det finns en backup någonstans om någon infrastruktur slås ut.

När jag låg i lumpen fick jag i uppdrag att slå ut Stockholms vattenförsörjning. Det var förvånansvärt enkelt. Det behövdes bara lätta tillslag på två platser och ingen stockholmare fick vatten.

Det är väl sådant man skulle behöva se över så att det inte är så enkelt att slå ut vattenförsörjning, elförsörjning och kommunikation som både försvaret och andra myndigheter är beroende av. Det är en viktig del av det här. Det ska vara svårt att störa ut vårt samhälle.

Jag vet inte om Sverigedemokraterna vill svara. Du får göra det kortfattat i så fall, för vi ligger efter i dagordningen.

Anf. 85 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Det är faktiskt inte jag som förlänger det här mötet, utan det är den andra sidan som gör det med Pyry Niemi som måste försvara sin egen försvarsminister. Det är förvisso lite tragikomiskt.

I korthet, så att kanske även Pyry Niemi förstår vad Sverigedemokraterna menar, kan jag säga att det står i den skriftliga föredragningen, vilket också försvarsministern läste upp, att från svensk sida handlar det främst om att stärka det militära försvaret liksom att upprätthålla ett starkt rättsväsen och en god krisberedskap. Jag vet inte om Pyry Niemi läste det innan mötet.

Det här menar vi är tragikomiskt eftersom det inte följs i konkret politik. Det fick vi facit på för några dagar sedan i och med vårbudgeten.

Vad gäller samarbetet med Nato står det i den här lilla röda pärmen som jag har i min hand och som Pyry Niemi också kan kika lite grann på att man ska utöka samarbetet med Nato, vilket vi är mycket skeptiska till. Vad gäller vår invändning om att det här i första hand ska vara en nationell angelägenhet tror jag inte att Pyry Niemi har missat det vid tidigare överläggningar här i EU-nämnden.

Vad gäller den konkreta frågan till försvarsministern censurerar ett antal länder i Baltikum olika oönskade medier. Man motiverar detta med att det är så kallad hybridkrigföring som de ägnar sig åt.

De här länderna är medlemsstater i Europeiska unionen, och därför vill jag jättegärna höra från den socialdemokratiska försvarsministern hur den svenska regeringen ser på det. Tänker man över huvud taget lyfta i försvarsrådet att länder går in och censurerar olika medier som man anser är misshagliga och motiverar det med att det är hybridkrigföring som de ger uttryck för?

Jag hoppas att det här rätade ut några frågetecken.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Debatt mellan ledamöter kan vi ha i kammaren. Nu ska vi koncentrera oss på att ställa frågor till försvarsministern.

Jag kanske ska förtydliga mitt eget inlägg tidigare. Jag skulle alltså inte slå ut vattenförsörjningen utan tänka ut hur man kan försvara sig mot att någon slår ut vattenförsörjningen. Det kanske är på sin plats med ett förtydligande gällande det.

Anf. 87 MARIE GRANLUND (S):

Jag vill följa upp Pyry Niemis ordningsfråga. Jag tycker att vi måste hålla oss till det som ska diskuteras. Inrikespolitik ska inte diskuteras här, utan det är de här ställningstagandena det handlar om. Det har vi varit tydliga med under alla år.

Jag skulle önska att ordföranden följer upp det.

Anf. 88 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Vi är tydliga med att det i första hand är ett nationellt ansvar att möta hybridhot. Det handlar om att bygga upp en kompetens för just de bitarna. Då är det en kombination av åtgärder på både den civila och den militära sidan som behövs.

Det här hanteras inom ramen för inriktningsbeslutet som riksdagen fattade i juni förra året. Där finns det avsnitt som särskilt berör det psykologiska försvaret, det vill säga hur vi avser att utveckla vår cyberförmåga. Det finns avsnitt som hanterar hybridfrågan. Om man ska göra en kort sammanfattning av alltihop handlar det om att på olika sätt genom olika åtgärder samordna de resurser som finns i samhället men också bygga ett bättre försvar mot den här typen av företeelser. Riksdagen har gett regeringen ett uppdrag rörande det.

När det sedan gäller hela utvecklingen av försvaret finns en fempartiöverenskommelse som det här inriktningsbeslutet bottnar i, och det handlar om en uppbyggnad fram till 2020. Sedan må man tycka vad man vill om det beslutet, men det är det som en 70-procentig majoritet i riksdagen står bakom och som ligger som grund för det vi gör. Där ingår både det psykologiska försvaret, cyberdelen, och hur det militära försvaret ska

hanteras. Där ingår också hur vårt förhållningssätt ska vara till bilaterala och multilaterala samarbeten, den transatlantiska länken och relationen med Nato. Det finns mycket väl beskrivet där.

Det här är alltså ingenting där vi är från år hittar på hur vi ska förhålla oss, utan det här är ett långsiktigt arbete, och det är tydligt utpekade hur det ska gå till. Det finns möjligheter att studera det för den som nu önskar.

EU har en viktig kompletterande roll. Den nationella delen är basen; EU har en kompletterande roll. Det bygger alltså på vad nationerna vill få ut av ett eventuellt samarbete. Att utbyta information om lägesbild och det som händer och den kunskapsbas som finns har jag svårt att se skulle kunna utgöra ett problem för någon. Så fort det inträffar någonting är det ju rimligt att länder försöker samordna sina lägesbeskrivningar.

Hela utvecklingen nu går ut på att titta på hur vi får ett gemensamt sjöläge, hur vi får ett gemensamt luftläge, hur vi får en gemensam bild av terroristaktiviteter och hur vi får en gemensam bild av eventuella hot. Det bygger på att det här sker över gränserna, och man måste arbeta i nutid och inte ha en föråldrad syn på det här. Det måste arbetas i nutid om vi ska komma någon vart.

I det ingår också koordinerad strategisk kommunikation. Det är viktigt. Om flera länder är berörda av att det sker operationer är det viktigt att man också har en gemensam syn på hur man hanterar kommunikationsfrågor mellan länder. Det vore närmast märkligt om man inte orkade ha den typen av samarbete.

Det sker mycket mellan länderna när det gäller hur vi ska hantera olika typer av hybridhot och hur vi ska agera vid olika negativa företeelser. Jag får säga att det är någonting som har accentuerats under den senaste tiden. En beskrivning av att det inte ageras på det här området bygger bara på att man inte vet vad som sker.

För att börja recensera enskilda länder vill jag nog ha rätt så klart för mig exakt vad det är som i så fall har skett. Det lär då tas fram i en relevant kunskapsbas, och sedan måste man också se vad det är för någonting. Men att både det ena och det andra som är av operativt slag förekommer i de här sammanhangen är ingen nyhet för någon som har följt med lite grann i utvecklingen.

Det är väl ungefär så som min syn på den här situationen är. Det som jag har sagt tidigare om regeringens ståndpunkt är det som jag företräder.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna. Därmed är vi klara med dagordningen för försvarsministern.

Jag undrar om det finns någon övrig fråga som kommer att tas upp på mötet.

Anf. 90 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Nej, inte vad jag känner till.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Då önskar vi försvarsministern trevlig helg och lycka till på mötet.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 10–11 mars 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 21 april 2016

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar justitieministern med medarbetare. Jag ber om ursäkt för förseningen.

Jag vill påminna ledamöterna om det som Marie Granlund sa. Även på det här området finns det en mycket stor frestelse att ta upp huvudsakligen inrikespolitiska frågor, men vi kan väl försöka fokusera på rådsmötet och vad Sverige ska göra där. Jag ber om samarbete kring detta.

Vi har först en övrig fråga, dagordningspunkt 5, och jag undrar om det finns någonting under ministerns ansvarsområde att ta upp där.

Anf. 93 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Nej.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Då undrar jag om det finns någon återrapport utöver det som vi redan har fått skriftligt från den 10–11 mars.

Anf. 95 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Det är inte mycket annat än att vi alldeles strax kommer att prata om det vi pratade om då.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi gå vidare till ministerns första sakfråga, och det är dagordningspunkt 7, Migration: uppföljning av Europeiska rådet och kommande åtgärder.

Anf. 97 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Syftet med den här dagordningspunkten är att diskutera den nuvarande situationen på migrationsområdet och också följa upp de åtgärder som har vidtagits. Även framtida åtgärder kommer att diskuteras, och stort fokus kommer att förstås att ligga på genomförandet av överenskommelsen med Turkiet som slöts i samband med Europeiska rådet den 17–18 mars.

Vid Europeiska rådet i mars betonade statsminister Löfven vikten av att EU-rätt och internationell rätt efterlevs i genomförandet av migrationsöverenskommelsen mellan EU och Turkiet. Det avser regeringen förstås att framhålla även vid nästa veckas rådsmöte.

En annan förutsättning för att en överenskommelse ska fungera är att EU också lever upp till sina åtaganden. Medlemsstaterna måste intensifiera det operativa stödet, särskilt till Grekland. Dit bidrar Sverige med både personal och utrustning från Migrationsverket, Polisen, Kustbevakningen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Om jag sammanfattar de insatser som vi gör just nu och som vi också kommer att förstärka ytterligare handlar det i dagsläget om ett femtontal personer från de här myndigheterna, ett sjöräddningsflygplan och två räddningsbåtar. Vi har också skickat ned 150 tält från MSB och tolv prefabricerade hus för att underlätta situationen och hjälpa till i Grekland.

Easo och Frontex har begärt stöd av medlemsstaterna. Det här är förstås en pågående process, men hittills har medlemsstaterna erbjudit stöd med personal på sammanlagt lite drygt 500 personer till Easo i Grekland och ytterligare 800 till Frontex. Det behövs mer, men vi kan se att insatser är på väg, inte bara från Sverige utan från övriga medlemsländer, för att hjälpa till i den här situationen.

Dessutom har vi från svensk sida erbjudit ytterligare en handfull gränskontrollpersonal och också polishelikopter från och med hösten – oktober–november talar vi om i så fall – utöver flygplan, båtar, personal från Migrationsverket och övrigt som jag redan talat om.

I korta drag kan man säga att hjälpinsatserna, framför allt riktade mot Grekland, börjar komma igång mer och mer för att kunna reda upp situationen som råder.

Därutöver finns också situationen i Turkiet. Där måste medlemsstaterna öka antalet platser för att motta skyddsbehövande syrier från Turkiet. Det är en förutsättning för att den här en-för-en-mekanismen ska kunna fungera.

Även i det avseendet levererar Sverige. Migrationsverket åkte ned med ett team förra veckan, en uttagningsdelegation, för att börja uttagningen av 300 syrier som ska vidarebosättas från Turkiet till Sverige inom ramen för vår årliga nationella kvot, så vi tar också vårt ansvar i den delen. Trots de stora utmaningar på migrationssidan som redan finns på hemmaplan är vårt land med och hjälper till både i Grekland och i Turkiet. Det tycker jag är bra och är väldigt stolt över.

Sammantaget blir det här förstås återigen en solidaritetsprövning för medlemsstaterna, som gemensamt måste genomföra de beslut som fattas för att lösa migrationssituationen.

Det är också högt prioriterat att få stopp på den hänsynslösa människosmuggling som pågår för att i stället kunna fokusera på lagliga vägar in till EU för skyddsbehövande. EU måste också fortsatt fokusera på ett bättre återvändande och ett bättre samarbete om återtagande med tredje-länder.

Sammanfattningsvis kommer diskussionen på rådsmötet återigen att främst handla om hur EU i praktiken ska kunna leva upp till överenskommelsen med Turkiet och kunna klara det i enlighet med EU-rätten och det internationella regelverket.

Anf. 98 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack, migrationsministern, för redovisningen!

Med utrikesministern tog jag upp en fråga om internationella organisationers och UNHCR:s medverkan i det avtal som numera finns med

Turkiet. Jag skulle önska, som ett medskick, att också migrationsministern tar upp frågan. Som jag har uppfattat det har vi varit överens i Sverige om att UNHCR ska medverka och medges att medverka, men också att vi ska ta vara på den kompetens och den rapportering som internationella NGO:er kan ge oss för att det här ska bli så bra som möjligt.

Jag önskar att migrationsministern bekräftar att han är beredd att ta upp den här bollen, så att vi får den medverkan av de internationella organisationerna som vi vill ha från svensk sida.

Anf. 99 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, migrationsministern! Jag följer upp Eskils fråga. Vi hade frågan om UNHCR:s roll uppe till diskussion också när utrikesministern var här, men hon hänvisade till justitieministern. För Liberalerna var det som gjorde att vi kunde gå med på den uppgörelse som EU har med Turkiet att UNHCR skulle få en stark operativ roll i det hela. Nu hör vi från olika håll att så inte är fallet.

Det skulle ske en uppföljning varje månad för att se till att Turkiet verkligen följer de internationella åtagandena när det gäller mänskliga rättigheter och så vidare. Frågan är om vi vet när en sådan uppföljning kommer att ske.

Nu vill jag inte gå händelserna i förväg, men det kan ju vara så att Turkiet helt plötsligt får en uppenbarelse och börjar följa mänskliga rättigheter. Men om man inte gör det, vad är då regeringen beredd att göra?

Anf. 100 AMINEH KAKABAVEH (V):

Vi välkomnar omfördelningssystemet, att asylsökande ska fördelas till alla EU:s länder där asylrätten och ett värdigt mottagande kan upprätthållas.

Det finns två alternativ i skrivelsen. Jag tycker att EU bör närma sig alternativ två.

Anf. 101 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Ursäkta men det är nästa punkt.

Anf. 102 4 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ja, det är nästa punkt.

Men i Turkiet upprätthålls inte asylrätten. Som jag sa när utrikesministern var här måste man själv komma till insikt om att de mänskliga rättigheterna och asylrätten ska respekteras. Här är det viktigt att involvera FN och våra hjälporganisationer, särskilt Röda Korset och Rädda Barnen som är på plats och har mycket erfarenheter av de här frågorna. Det är viktigt för att se till att asylrätten och mänskliga rättigheter respekteras i Turkiet.

Anf. 103 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Avtalet med Turkiet är något som vi från Sverigedemokraterna har vänt oss väldigt starkt emot av en rad olika skäl, inte minst för att det handlar om utpress-

ning och kohandel. Det har också funnits avtal tidigare som dock inte har respekterats.

Nu har vi ändå det här avtalet på plats, och vi ser att det inte fungerar. Vi hade en överläggning här tidigare med utrikesministern då vi också var inne lite grann på det här området. Men jag tror att det bara är en dag som det här har fungerat i praktiken. Nu ser vi dessutom att migrationsrutten läggs om till Libyen och vidare till Italien.

Nu stundar snart sommaren, och vi kommer dessutom att ha id-kontroller på undantag i Sverige, så vi kommer förmodligen att se ett kraftigt ökat migrationsflöde till EU som helhet men även till länder som just Sverige och Tyskland. Då menar vi från Sverigedemokraterna att lösningen måste vara att på allvar förändra den signalpolitik som i dag bedrivs i framför allt Sverige och Tyskland. Till och med Österrike har ju börjat bygga någon form av gräns mot grannländerna. Men i Sverige och Tyskland har man ännu inte riktigt förstått allvaret i det här. Det ger stora konsekvenser för hela EU; det blir ökade kostnader för mottagning och gränsbevakning.

Det vi skulle behöva är i stället en strikt tillämpning av Dublinförordningen. Jag vet att vi har en dagordningspunkt senare om att förändra eller till och med skrota Dublinförordningen. Vi är dock anhängare av nuvarande ordning och vill att den också följs.

Vi måste också inrätta inre gränskontroller i hela transitkedjan och inte endast i vissa medlemsstater. Utan Schengenvisum borde inte migranterna släppas över gränsen från till exempel Kroatien till något annat EU-land. Suspenderingsmekanismen är ju tänkt att fungera som en yttre gräns om något land inte klarar av att hantera sina flöden. Där bör möjligheten övervägas att helt enkelt stänga in de länder som i dagsläget läcker som såll och släpper igenom migranter. Vi måste respektera förstalandsprincipen. Det är A och O. Slutmålet är inte på något sätt Italien eller Grekland, utan man vill komma till de länder som har väldigt tydliga förmåner.

Vi sverigedemokrater vänder oss emot att man ska tvinga medlemsstater att ta emot någon över huvud taget om det går emot det enskilda landets nationella intressen. Vi ser också med oro på hur inte minst den svenske statsministern uttrycker sig i de här frågorna, nyligen i Financial Times. Det är en total likgiltighet för vanligt folks oro inför de här problemen.

Utifrån nuvarande läge är det klart att vissa sydliga länder kan behöva hjälp från EU-budgeten för att strama upp sin gränsbevakning och mottagningskapacitet. Det har vi från Sverigedemokraterna inga problem med, dock så länge det sker genom omprioriteringar inom befintlig budget och man inte inrättar nya unionsmyndigheter. Också det är en fråga som dyker upp senare på dagordningen.

Med detta sagt anmäler vi avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Flera av frågorna rör nästa dagordningspunkt, så vi kan samla upp dem även där.

2015/16:39

15 april

Anf. 105 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det finns naturligtvis en hel del att följa upp när det gäller avtalet och när det gäller Europeiska rådets möte.

En av frågorna man beslutade om var att man skulle ha en snabbare omplacering från Grekland och att länder skulle bereda plats för att ta emot fler. Det blir intressant att se hur det går. Den tillfälliga omfördelningsmekanismen, som man redan har beslutat om, att omfördela 160 000, har ju gått i stå. Det är drygt 1 000 som har fördelats på ett halvår. Det är en otroligt svag takt. Här tycker jag att Sverige måste driva på för att redan fattade beslut implementeras och för att få fart på omfördelningsmekanismen så att fler länder tar ansvar.

Igen vill jag uppmana regeringen att driva budgetfrågorna, att använda budgeten som piska och morot så att fler länder tar ansvar. Vi har vid ett flertal tillfällen föreslagit att man ska använda sociala fonden som skulle kunna vara tillämplig i relativ närtid. Nästa långtidsbudget gäller ju inte förrän 2020.

Jag uppmanar regeringen att titta på detta och verkligen ligga på så att länder implementerar fattade beslut.

En annan fråga som man måste följa upp är hotspots. Man beslutade att man skulle arbeta mer med hotspots men har nu upprättat fem hotspots. Vi får signaler från Grekland om att tanken med hotspots, som skulle vara ett ställe för registrering, information och en färdplan framåt för den enskilde, kanske leder fel. Nu får vi en bild, i alla fall medialt, av att det är mer inläsning och förvaring i ovisshet på obestämd tid. Detta måste följas upp så att inte hotspots leder fel, utan att den goda tanken med hotspots faktiskt förverkligas.

Sedan är det frågan om stödet till Turkiet och stödet till Grekland. Nu berättade migrationsministern lite mer om stödet än vad vi har fått höra tidigare. Det är bra att 15 personer från Migrationsverket finns på plats. En grundläggande fråga är internationell rätt, alltså att ha rätt att få sin sak prövad i Grekland. Det kräver att man har resurser på plats för att kunna förverkliga det. Då är jag intresserad av vad Sverige bidrar med. Det finns ett skriande behov av tolkar, domare och handläggare. Vad bidrar Sverige med? Sverige kan vi ju inte bara slå sig för bröstet och säga: Ja, vi fick in det här i papperet. Vi måste också implementera det och se till att vi kan förverkliga det. Då vill jag veta vad Sverige bidrar med för att man ska kunna garantera rätten till prövning.

Det finns en rad frågor och framför allt en hel del hur-frågor i den svenska ståndpunkten. Det är mycket som är bra i den. Det står att asyl-rätten ska värnas. Då undrar jag hur.

Innan jag avslutar vill jag bara göra ett tillägg om att man ska skapa legala vägar in i EU för att söka asyl. Fortfarande driver regeringen inte det som jag och Alliansen tidigare har påpekat vid ett flertal tillfällen, nämligen vikten av att regeringen och Sverige driver på för att fler länder inom unionen öppnar för arbetskraftsinvandring.

Anf. 106 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Det är många frågor som cirkulerar i medierna kring vad som händer efter det här avtalet. Men det är två frågor som många återkommer till mig om. Den ena är mathjälpen och bristen på matdistribution. Den andra

är att det inte finns någon rättshjälp, att man inte kan överklaga, att man måste boka tid för att via Skype söka asyl i Grekland och så vidare. Uppfattar ministern att man kan söka asyl, att det finns någorlunda fungerande processer – jag förstår att allting inte kan fungera perfekt så här snabbt – och att matdistributionen fungerar så att den grundläggande humanitära situationen är under kontroll?

Anf. 107 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag ska försöka besvara frågorna en efter en.

Först när det gäller UNHCR:s medverkan, som Eskil Erlandsson lyfter fram, har vi varit helt tydliga från början. Dessutom träffade både jag och utrikesministern UNHCR:s högkommissarie för flyktingfrågor Filippo Grandi förra veckan och underströk då hur viktigt det är att UNHCR fortsätter att vara på plats i Grekland och Turkiet. Det finns ibland en bild av att UNHCR har dragit sig tillbaka. Så är det inte. Däremot har UNHCR haft betänkligheter mot att medverka till de tvångsåtgärder som ibland är nödvändiga också i flyktingpolitiken. I en del fall finns man inte längre med i de sammanhangen, men i övrigt finns man med och ska vara med både i Turkiet och i Grekland.

Det är viktigt att vi från svensk sida, precis som Eskil Erlandsson säger, fortsätter att hävda att de internationella organisationerna ska vara väl företrädna på plats, och det kanske är särskilt viktigt nu när det handlar om en akut situation där människor är så pass utsatta. Då behöver UNHCR vara med som det internationella samfundets ögon och öron på plats i både Grekland och Turkiet.

Jag nås också av information om att man inte alltid blir insläppt i en del avseenden. Det gäller till exempel Turkiet, och det är en fråga som jag absolut ska följa upp och ta upp. Så får det helt enkelt inte lov att vara. Om det här ska fungera måste vi se till att man klarar av att leva upp till både EU-rätten och internationell rätt.

Tina Ackeoft frågade när en uppföljning kan ske. Det är sagt att vi ska följa upp med jämna mellanrum, och detta är en fråga som jag också tänker ta upp i nästa vecka så att vi så fort som möjligt kan få en uppföljning av avtalet.

Amineh Kakabaveh lyfte samma frågeställning om asylrätten och vikten av att värna den. Min bedömning i dagsläget – för att svara också på Désirée Pethrus frågor – är att man kan söka asyl i Grekland. Men det är klart att vi nu måste se till att förstärka strukturen där. Det är därför vi från Sveriges sida, men också från övriga medlemsstaters sida, erbjuder hjälp till Easo under den här perioden.

Pavel Gamov gjorde väl mer av ett inrikespolitiskt inlägg, men jag kan säga att det finns en skillnad här: Sverigedemokraterna vill inte att EU ska ta något ansvar alls. De vill inte ha några flyktingar till EU. De vill hålla dem ute. Vi säger däremot att Europa ska ta ett ansvar för den flyktingström som är värre än den kanske någonsin har varit sedan andra världskriget, och att vi ska ta ett gemensamt ansvar. Det är det som skiljer oss åt politiskt i det här läget. När Sverigedemokraterna bara vill stänga ute flyende människor säger vi att Europa måste ta ett gemensamt ansvar. Det kan inte vila på några enskilda länder, Tyskland, Österrike

och Sverige. Vi måste se till att alla länder är med. Där står vi i olika politiska positioner. Svårare än så är inte saken i den delen.

Ulrika Karlsson talar om att vara snabb. Det ska sägas att detta sker tack vare att Sverige drev frågan om omfördelning så hårt att vi lyckades få till stånd en kvalificerad majoritet. Detta skedde inte under den gamla regeringen, utan det är den nya regeringen som har lyft frågan om att alla länder måste ta ansvar och att det måste finnas fördelningsmekanismer. Vissa EU-länder ska inte bara kunna säga nej, utan alla EU-länder måste vara beredda att ta ansvar. Detta drev vi från första stund. Från den första dagen vi klev in i Rosenbad har det varit vår linje.

Vi lyckades få ett beslut på plats om omfördelning av de 160 000. Det hjälper inte om det sedan inte blir implementerat. Därför har Ulrika Karlsson helt rätt i att vi har ett särskilt ansvar för att se till att detta nu verkligen också blir gjort. Där ska vi ha draghjälp av EU-kommissionen. Det är den som är fördragets väktare, och det är den som ska se till att de länder som inte lever upp till åtagandena börjar göra det.

Det har rört sig. Det är hittills 1 145 personer som har omfördelats. Varje vecka fylls det på med ytterligare personer, och det är alltså över 1 100 nu. Men det är långt upp till 160 000, och jag hade naturligtvis gärna sett en mycket snabbare utveckling än den vi har sett. Det är klart att det är viktigt för oss att fortsätta att ligga på och se till att det här sker.

Man ska också veta att vissa av de länder som nu tar emot vidarebosatta flyktingar aldrig har gjort det tidigare. Det är första gången som de över huvud taget är beredda att ta emot flyktingar på det här sättet. Vi bryter alltså ny mark och skapar nya strukturer. Det tar sin tid. Det går alldeles för långsamt, och vi ska fortsätta att ligga på. Men utan svensk medverkan och det som vi gjorde när vi lyckades skapa en kvalificerad majoritet hade ingenting av detta blivit gjort.

Det finns fem hotspots i Italien, och det finns fyra uppbyggda i Grekland. Dessa har också byggs upp från och med hösten och framåt. Från medlemsstaternas sida fortsätter vi att se till att bemanna dem och hjälpa till så att det ska kunna fungera. Jag nämnde att medlemsstaterna har satt av över 500 personal till Easo och över 800 till Frontexinsatsen som man ska kunna gå in med sammanlagt. Vi gör vår del. Trots att vi har en situation i Sverige som har varit knepig är vi också beredda att hjälpa i andra länder.

Jag redovisade det vi gör. Vi har skickat ett femtontal personer sammanlagt hittills, och vi har beredskap för att skicka ned fler – och då från alla myndigheterna. Det handlar om sjöövervakningsflygplanet och de två båtar som vi har på plats med tre i besättningen på varje båt. Vi erbjuder också en helikopter och ytterligare gränskontrollpersonal.

Det behöver inte vara slut i och med detta, men det måste också fungera i förhållande till omständigheterna på plats. Man måste vara beredd att kunna ta emot personal också, och det måste vara rätt personal som vi skickar. Vi har efterhört med Domstolsverket om dömande personal. Vi fortsätter den processen, för det kan också behövas om vi får en sådan beställning från Easo.

Désirée Pethrus kommenterade detta med överklagande. Mathjälpen måste naturligtvis fungera. Jag har för lite information för att svara på den frågan just nu, men jag återkommer gärna när jag har fått veta lite mer. Det är en sådan fråga som vi kan ta upp i nästa vecka.

Du har lyckats svara på flera frågor som vi försökte reda ut med utrikesministern tidigare – tack för det!

Anf. 109 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Ordförande! Jag tackar för svaret, men jag måste bara säga att jag inte riktigt delar den bild som migrationsministern ger. Han säger att den gamla regeringen inte drev någonting när det gäller att alla ska ta ansvar utan att det är den nya regeringens verk. Det är inte riktigt överensstämmande med sanningen. Sverige har under lång tid drivit att fler länder inom unionen ska ta ett större ansvar och att vi ska ha en gemensam asyl- och flyktingpolitik.

Jag undrar lite grann om stödet från Sverige till Grekland. Det är bra att vi får det lite mer specificerat nu, och jag hoppas att vi över tid kan följa vad man verkligen bidrar med. Jag undrar ändå varför det tog så lång tid innan vi fick beskedet om vad Sverige bidrar med. Bara några dagar efter beslutet när man skulle meddela detta – tre dygn efter mötet – hade 20 länder meddelat vad de skulle bidra med, men inte Sverige. Varför tog det så lång tid innan Sverige meddelade vad vi bidrar med?

Anf. 110 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det som skiljer den gamla regeringen från den nya är att den gamla regeringen aldrig drev frågan om att man skulle kunna ålägga länder att ta emot flyktingar – alltså med tvingande fördelningsmekanismer. Det är det som har varit det svåra att få igenom, och det är det vi nu har ett beslut om. Det är därför det var en så stor framgång i september när vi för första gången lyckades få ett sådant beslut. Det är skillnaden.

Redan dagen efter på det möte som ordnades då, alltså dagen efter Europeiska rådets möte, angav vi på ett ungefär vad Sverige skulle kunna bidra med. Sedan tar det tid att se till dels att det är rätt personal, dels att den personal vi skickar ned också är önskad från Easo. Så måste det vara.

Nu hoppas jag att de besked som Ulrika Karlsson har fått i dag är klargörande på punkten om vad Sverige bidrar med. Jag tycker faktiskt att det vi gör är ganska bra. Trots att vi har bekymmer här hemma med mycket hjälper vi till både i Turkiet och i Grekland för att få ordning på situationen där.

Anf. 111 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi kan väl återkomma till det, för det är först nu vi har fått svar på vad Sverige konkret bidrar med. Vi får analysera det. Jag skulle nog sätta ett frågetecken för om det verkligen räcker.

Likväl får vi hålla oss till sanningen när det gäller den gamla och den nya regeringen. I och med att det blev en kris var länderna tvungna att komma fram med hur man möter denna kris och att diskutera en tillfällig omfördelningsmekanism som skulle vara tvingande för länderna. Det fanns inte på agendan tidigare, utan det är någonting som finns på agendan nu.

Man har fattat beslutet om den tvingande fördelningsmekanismen, men den fungerar ju inte. Det är likväl under 1 procent som har fördelats.

Med den takten kommer ungefär 4 000 personer av de 160 000 att ha fördelats över unionen på dessa två år.

Därför vill jag återigen uppmana regeringen att driva att man måste ha piska och morot i budgeten och driva på så att det gör skillnad att fatta beslut och att detta implementeras. Vi kommer nog att få återkomma till frågan flera gånger. Jag uppfattar ministrarnas svar som att regeringen inte avser att driva budgetfrågan nu. Är det riktigt?

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Jag tänker inte tillåta vidare debatt om vad den gamla regeringen gjorde och inte gjorde, för jag kan garantera att det inte kommer att komma upp på ministerrådet. Vill ministern svara på själva frågan om budgetkonsekvenser?

Anf. 113 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det blir i så fall en framtida fråga vad gäller budgetförhandlingarna. Om det verkligen ska hända någonting handlar det om att man i så fall får en majoritet för det. Vi ser att det skulle vara ett bekymmer.

Jag har själv lyft frågan om att det inte är självklart att de EU-länder som absolut inte vill vara med och som bara bråkar samtidigt ska ta emot stora pengar från de sociala strukturfonderna. Jag tycker att frågan är relevant att lyfta, och jag har alltså själv gjort det vid flera tillfällen.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Reform av det gemensamma europeiska asylsystemet, som vi har varit inne på lite grann redan.

Anf. 115 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Kommissionen presenterade sitt meddelande om en reform av det gemensamma europeiska asylsystemet och förbättrade lagliga vägar till Europa i förra veckan, den 6 april.

Rådet får nu för första gången möjlighet att diskutera meddelandet. Fokus kommer att ligga på den första delen av meddelandet, det vill säga reformen av asylsystemet. Kommissionen lyfter fram fem prioriterade områden där man anser att det gemensamma asylsystemet bör omstruktureras.

När det gäller det första, att etablera ett hållbart och rättvist asylsystem, avser kommissionen att föreslå en ändring av Dublinförordningen. Här funderar man på två alternativ. I det första kommer nuvarande grundsystem i Dublin att behållas med en kompletterande mekanism som ska kunna korrigera fördelningen av asylsökande i en situation där en medlemsstat utsätts för högt asyltryck. I det andra alternativet föreslås ett nytt system som fördelar i princip alla asylsökande enligt en fördelningsnyckel. De som kommer från ett säkert ursprungsland ska dock inte omfattas.

Den andra åtgärd som enligt kommissionen behövs är en revidering av Eurodacsystemet som motsvarar ändringarna i Dublinförordningen. Samtidigt avser kommissionen att föreslå ett utökat användningsområde för Eurodac så att man kan lagra fingeravtryck för fler kategorier än i dag – detta för att mer effektivt övervaka olagliga inresor och yttre gräns.

Som en tredje åtgärd i syfte att uppnå större harmonisering av medlemsstaternas asylsystem anser kommissionen att asylprocedurdirektivet, skyddsgrundsdirektivet och mottagandedirektivet behöver ses över. Bland annat vill kommissionen föreslå en förordning som etablerar en gemensam asylprocess och att den gemensamma listan över säkra ursprungsländer harmoniseras ytterligare. Kommissionen aviserar även ett kommande förslag om en mer harmoniserad användning av begreppet säkert tredjeland.

Frågan om sekundära förflyttningar är det fjärde området där kommissionen planerar förslag på åtgärder för att förhindra sekundära rörelser till andra medlemsstater.

Slutligen föreslås ett nytt och förstärkt mandat till Europeiska stödkontoret för asylfrågor, Easo, så att myndigheten kan fullfölja sina uppgifter.

När det gäller den del av meddelandet som behandlar laglig migration framhåller kommissionen att man bland annat kommer att lägga fram ett förslag till att etablera en ram för EU:s politik för vidarebosättning, det vill säga ett strukturerat EU-vidarebosättningsprogram.

Regeringen anser att vi överlag kan välkomna kommissionens meddelande. Konkreta förslag i de enskilda delarna kommer först senare, och vi får i så fall återkomma till dessa.

Vid riksdagsbehandlingen inför rådets möte i mars godkändes regeringens förslag till svensk ståndpunkt när det gäller ett framtida asylsystem med ett tillägg rörande frågan om återtagande. Denna ståndpunkt är fortfarande aktuell, såsom den också har kommit till uttryck i det skriftliga underlaget. Med utgångspunkt från denna ståndpunkt är det läge att i nästa vecka från Sveriges sida framför allt poängtera att vi vill se ett framtida asylsystem som bygger på kommissionens andra alternativ när det gäller ett hållbart och rättvist asylsystem. Vi behöver alltså uppnå en jämn fördelning av asylsökande i unionen baserat på en justerbar och objektiv fördelningsnyckel. Omfördelning ska ske av alla asylsökande, dock inte de sökande vars ansökningar anses vara uppenbart ogrundade.

Jag vill betona att det i detta skede endast rör sig om ett första meddelande från kommissionen. Det faktum att vi nu uttrycker stöd för alternativ två innebär endast att vi förespråkar en inriktning på arbetet som ligger i linje med den svenska ståndpunkten. Vi kommer naturligtvis att ha anledning att återkomma till riksdagen längre fram.

Vi är överens med kommissionen om huvudprincipen: En asylsökande har inte rätt att välja det land som ska pröva asylansökan. Därutöver är en ytterligare harmonisering av asylsystemen i EU nödvändig. Medlemsstaterna måste sträva efter att ha samma och godtagbara nivå när det gäller regler och genomförande.

Avslutningsvis håller vi med kommissionen även om behovet av lagliga vägar in till EU. Vidarebosättning är ett väl beprövat system och det säkraste och mest humana sättet för personer i behov av skydd att komma till EU.

Anf. 116 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Tack, migrationsministern, för det!

När det gäller den svenska ståndpunkten hade vi ju frågan uppe i mars inför att man skulle ha en kvälldiskussion. Då förelåg det inte något skriftligt material, men vi hade en överläggning och ett samråd inför det. Det skulle vara mer av en allmän diskussion.

Nu kommer det tillbaka, men det är med tanke på att kommissionen har lämnat ett meddelande. Kommissionen har skickat ut meddelandet om att man vill ha en ny framtida asylpolitik, och så är det upp till medlemsstaterna att komma med inskick. Det är ett fönster för att kunna påverka.

De förslag som kommissionen har presenterat är rätt omfattande. Man går från direktiv till förordningar, och det finns lite andra saker i dem.

Den svenska ståndpunkten förhåller sig ju inte till kommissionens meddelande. Den är en kopia av det vi hade i den allmänna diskussionen – förutom en mening, och den meningen är att alla asylsökande bör fördelas med undantag för dem som anses vara uppenbart ogrundade.

Att återanvända en ståndpunkt, ordagrant förutom en mening, som är från flera veckor tillbaka och inte förhålla sig till kommissionens meddelanden i den här ståndpunkten tycker jag är anmärkningsvärt.

Vi kommer därför att lämna en avvikande mening från Alliansen, och jag kommer att läsa upp den nu.

Regeringen hänvisar till en överläggning i socialförsäkringsutskottet den 3 mars och en behandling i EU-nämnden den 4 mars. Det fanns där stöd för regeringens redovisade inriktning, inklusive den ändring som Alliansen där föreslog. Under dessa möten saknades skriftligt underlag för diskussionerna, och utskotten tog därför inte ställning till några dokument.

Ett sådant bristande underlag innebär ett svagt mandat för regeringen att utgå från. Ändå har regeringen inte valt att hålla överläggningar med socialförsäkringsutskottet eller EU-nämnden i denna runda. Det som nu ligger på bordet har inte samråtts, vilket vi ställer oss kritiska till.

Sedan den 3 mars och den 4 mars har kommissionen lämnat ett omfattande meddelande som medlemsstaterna har blivit ombedda att ta ställning till. Kommissionen kommer bland annat att föreslå en ny förordning om inrättande av ett enda gemensamt asylförfarande inom hela EU som ska ersätta direktivet om asylförfaranden, en ny förordning om kvalifikationer som ska ersätta direktivet om kvalifikationer samt inriktade förändringar av direktivet om mottagningsvillkor.

Regeringen har trots detta valt att återanvända sin ståndpunkt utan ytterligare klargöranden.

I viktiga frågor, till exempel EU:s framtida gemensamma asylpolitik, vill vi framhålla att regeringen tydligare bör klargöra vad regeringen ämnar att driva i förhandlingarna i rådet.

Vi vill även framhålla vikten av tidiga samråd med berörda utskott och i synnerhet med EU-nämnden. Därför måste regeringen återkomma till EU-nämnden om man vill ha mandat i denna fråga.

Jag ska inte kommentera innehållet i er avvikande mening, men när det gäller formalia hade socialförsäkringsutskottet en dialog i denna fråga med regeringen i går – eller information.

Anf. 118 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Ordförande! Man kan säga så här, och det står i våra handlingar, att det var överläggning med socialförsäkringsutskottet den 3 mars och information i går, den 14 april. Det är ju lite skillnad.

Överläggningen handlade om det papper och den ståndpunkt som kom före kommissionens meddelande.

Det som meddelandet tar upp är oerhört omfattande. Det är en liksom en hel omläggning av vår och EU:s migrationspolitik. Det handlar om ett centraliserat asylsystem. Det handlar om ett harmoniserat asylsystem när det gäller vilka som ska få uppehållstillstånd och så vidare.

Det vi tidigare fattat beslut om i fråga om de 160 000 i omfördelning är ett enskilt beslut, som jag uppfattar det, och inget som så att säga har satt ett system på plats där alla medlemsländer har ställt upp bakom en omfördelningsmekanism.

En annan fråga är om den här omfördelningsmekanismen ska gälla oavsett hur många flyktingar som kommer till Europa. Är alla medlemsstater med på att oavsett tak – oavsett om det kommer 1 miljon, 2 miljoner eller 3 miljoner – ska omfördelningssystemet sättas igång? Jag undrar om alla medlemsländer kommer att stå bakom det och om EU oavsett antalet flyktingar kommer att kunna fördela enligt den här mekanismen.

Det som inte finns med i den svenska ståndpunkten – vad jag kan se; jag kan ha missat det – är det som finns med i meddelandet om lagliga vägar in i Europa. Jag hittar inte det.

I rådspromemorian står det en svensk ståndpunkt, och på sidan före har vi fått EU-meddelandet. Där står det om att förbättra lagliga vägar in i Europa.

Min fråga är varför statsrådet har valt att inte ha med den delen just i den svenska ståndpunkten.

Anf. 119 MARTIN KINNUNEN (SD):

Herr ordförande! Tack, ministern, för föredragningen!

Från Sverigedemokraternas sida vill vi anmäla en avvikande mening. Vi avvisar samtliga förslag från EU-kommissionen som man lyfter fram i det här fallet.

Om det här blir verklighet betyder det att i princip hela asylpolitiken kommer att ligga på EU-nivå. Sveriges enda möjlighet att förändra den hamnar också på EU-nivå och blir i förlängningen att lämna unionen.

Vi ser också med oro på att det eftersom Sverige tagit emot så många migranter finns risk att Sverige även i fortsättningen har en oproportionerligt hög invandring med nya system eftersom familjeanknytning antagligen kommer att väga tungt.

Jag undrar om ministern på något sätt kan spekulera i eller förutse vilket stöd man tror att det finns för de här förslagen. Tror man att det är realistiskt att de vinner gehör?

Anf. 120 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Det är mycket positivt och bra att Sverige vill driva alternativ två. I alternativ ett är det väldigt repressiv asylpolitik, tycker vi, och det ska vara på EU-nivå.

Här handlar det om att kombinera de två delarna. Det ska faktiskt handla om mänskliga rättigheter, att asylrätten ska värnas och att lagliga vägar ska övervägas. Det är viktigt också för en rättvis ansvarsfördelning.

Även det här att gå från direktiv till förordning är oroväckande. Det är inte så himla förstärkande eller en stabil och bra asylpolitik för framtiden, det vill säga det som kommer att regleras från direktiv till förordning. Vi ser med oro på den här harmoniseringen, som går nedåt mot lägsta mottagningsnivå. Det måste brytas, menar vi.

Jag undrar hur ministern ser på detta. Jag kan komma att lämna avvikande mening.

Anf. 121 MARIE GRANLUND (S):

Det gäller bara det här med överläggningar.

Teresa Carvalho ska gå in på hur man gjorde i socialförsäkringsutskottet, men det är faktiskt riksdagen som har att ta initiativ till den typen av saker i utskotten. Det är inte ministern eller regeringen som ska ta initiativ till överläggningar, utan det är riksdagsledamöternas ansvar.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Jag kan ju berätta att jag har pratat med flera utskottsordförande och sagt att om vi har en överläggning är det bra att de också har det så att vi har samma procedur här och i de ansvariga utskotten. Det underlättar vårt arbete, skulle jag säga.

Anf. 123 TERESA CARVALHO (S):

Ja, det rör precis det som Marie Granlund tog upp här vad gäller processen i socialförsäkringsutskottet.

Vi hade en information i går. Det fördes till och med ett resonemang om huruvida det var nödvändigt med en överläggning eller inte, där Alliansens företrädare faktiskt valde att avstå från att begära en överläggning. Jag kan tycka att det är lite märkligt att man återkommer här och har synpunkter på just den biten. Men det fanns ett sådant resonemang, vi fick information och vi var överens om hur det skulle hanteras.

Anf. 124 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag ska bara förtydliga. Jag glömde att säga att vad jag tycker är allvarligt är att vi inte har fått en analys av påverkan av de olika förslagen, alltså ett och två. Hur påverkar de Sverige? Vi behöver ha det som ett underlag, tycker i alla fall jag, för att som parlament kunna ta ställning till de olika alternativen.

De är ju så omfattande – det är asylprocedurdirektiv, skyddsgrundsdirektiv, mottagandedirektiv och så vidare som ska gås igenom. Det är en stor fråga, och jag känner att det här inte får hastas förbi så att det i maj är ett beslut och parlamentet är överkört. Det är oerhört viktigt att vi alla

Anf. 125 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Detta är ju en inledande diskussion. Det finns inga konkreta förslag på bordet än, mer än själva meddelandet. Det är klart att vi kommer att få återkomma här vid ett antal tillfällen efter hand som de konkreta förslagen kommer.

Det här kommer inte att vara löst till i maj, det vågar jag definitivt säga, utan det kommer att dra ut på tiden mycket längre.

Den ståndpunkt som vi har haft överläggning om i socialförsäkringsutskottet tillsammans med ståndpunkten om de lagliga vägarna – som är en tidigare förankrad ståndpunkt, ska jag säga, för det var också uppe i diskussion här – är grunden för den politik som vi för i EU. Med ledning av den har vi sagt att det är alternativ två som bäst överensstämmer med den ståndpunkt som vi redan har.

Jag har inte hört några invändningar i sak från de borgerliga partierna här, alltså om det är någonting som ni tycker att vi borde ha tyckt i stället. Jag får ändå säga att om man vill ha en överläggning om detta, då får man nog anmäla det i socialförsäkringsutskottet i stället för att komma så här i efterhand. Då blir det svårt att reda ut situationen.

Jag kan bara säga så här: Jag uppfattar mitt mandat som att jag kommer att fortsätta driva i enlighet med den ståndpunkt som redan är förankrad i riksdagen, det vill säga överlagd med socialförsäkringsutskottet. Efter hand som de konkreta förslagen kommer på bordet kommer vi att förankra dem i riksdagen även fortsättningsvis.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Ska vi kanske reda ut om det är någon åsikt Alliansen har som regeringen sympatiserar med?

Anf. 127 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi samråder här om regeringens ståndpunkt och vad regeringen ska driva, och regeringen har levererat en ståndpunkt som inte förhåller sig till kommissionens meddelande.

Det finns många frågor i kommissionens meddelande som regeringen inte ens berör, och det finns delar i kommissionens meddelande som i det här läget inte finns med men som kommissionen har sagt att det nu är tid att skicka in förslag om. Då är det intressant att diskutera vad regeringen tycker och vad regeringen avser att driva med tanke på kommissionens meddelande.

Det här är ingen flummig kvälldiskussion, utan det är nu vi formar EU:s framtida asylpolitik. Att då återanvända det som var till för en förutsättningslös kvälldiskussion är anmärkningsvärt.

Vi kan gå in i detalj om regeringen vill det, men det vill vi göra när vi vet vad regeringen tycker och hur den förhåller sig till kommissionens meddelande. Vänligen återkom, så kan vi förhålla oss till det!

Anf. 128 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag tycker inte att jag har fått svar på det här med lagliga vägar in och den svenska ståndpunkten. Jag har ju haft det som en avvikande mening, så att säga, under hela resans gång. Så vad är den svenska ståndpunkten när det gäller detta?

När det gäller alternativ två vet jag inte om alla i socialförsäkringsutskottet vet att man har fattat beslut om att det är alternativ två som Sverige nu driver stenhårt. Vi kanske skulle fråga alla ledamöter där.

Jag undrar som sagt om det här med lagliga vägar in, och jag kan tycka att en konsekvensbeskrivning av de olika alternativen hade varit på sin plats.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Jag tänker försvara alla partiers rätt att ta upp de frågor som de anser nödvändiga här på EU-nämnden. Men jag vädjar att man i möjligaste mån sakansvarigt utskott försöker att reda ut oklarheter och begära in den information som krävs, så att vi kan komma så väl förberedda som möjligt till dessa möten. Det gäller både regeringen och utskotten. Det är min vädjan att ni tar upp detta med era kollegor. Men alla har full rätt att ta upp saker här, det måste jag ändå försvara.

Anf. 130 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Formellt sett är det ju inte kommissionens meddelande som är på dagordningen under den diskussion som vi ska ha på RIF-mötet, utan det gäller vårt framtida asylsystem. Det finns inte heller några förslag på bordet som vi ska fatta beslut om. Detta är ju inledningen av en annan diskussion. Rent formellt vet jag inte hur vi i så fall ska lösa knuten.

Jag har uppfattat att det finns en avvikande mening här som går ut på att ni inte delar regeringens uppfattning i sakfrågan. Eller är det formfrågan som ni har vänt er emot, och i så fall vilken del av sakfrågan? Vill ni justera den ståndpunkten som vi tidigare har varit överens om i något avseende mot bakgrund av kommissionens meddelande? I så fall vill jag gärna veta det inför diskussionen nästa vecka.

Anf. 131 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nu blev det snurrt. Jag uppfattar att ministern säger att det inte är kommissionens meddelande som vi nu ska behandla. Så har inte jag uppfattat det.

Kommissionen har lämnat ett meddelande, och i den här diskussionen finns det fem delar – inte legala vägar, för dem återkommer vi till. Det här är ett omfattande förslag som regeringen inte förhåller sig till. Då vill ministern att vi ska ha synpunkter i sak på regeringens ståndpunkt som är den som vi samråder om. Men eftersom regeringen inte har förhållit sig i sak till kommissionens meddelande är det svårt att förhålla sig i sak till någonting som vi inte känner till. Så det blir en rundgång, ett moment 22, nu när ministern vill att oppositionen ska förhålla sig till någonting som inte finns på bordet.

Därför uppmanar vi vänligt regeringen att återkomma så kan vi förhålla oss till regeringens ståndpunkt när den finns på bordet när stånd-

Anf. 132 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Någon ordning får det trots allt vara. Ni tog inte upp den här frågan i går i socialförsäkringsutskottet. Då kunde ni ha begärt överläggning och all information från oss. Vi har absolut ingenting att dölja i den här diskussionen.

Ni tog inte upp det då. Nu tar ni upp det som en formfråga och har synpunkter på ståndpunkten, att den som vi tidigare har överlagt om mot bakgrund av kommissionens meddelande är inaktuell. Så uppfattar jag det.

Då är min fråga till er: I vilken del är denna ståndpunkt inaktuell? Vill ni på något sätt ändra på ståndpunkten? Vill ni lägga till någonting? Vill ni göra någonting utöver detta mot bakgrund av meddelandet? Det måste jag faktiskt få veta för att kunna företräda Sverige i nästa vecka.

Har ni ingenting att komma med i sak – ändringar eller förändringar av ståndpunkten mot bakgrund av meddelandet – då förstår jag inte vad ni är ute efter. Vi är beredda att föra en diskussion om den fortsatta linjen, självklart. Men då måste jag också få veta vad ni vill. Ni kan inte bara bolla tillbaka frågan som något slags skuggboxning och säga att vi ska komma med någonting, utan vi måste i så fall veta om ni inte är nöjda med den ståndpunkt som vi redan har och vad ni i så fall är kritiska emot för att vi ska kunna ha en meningsfull diskussion.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Finns det någon av de fem delpunkterna som oroar Alliansen särskilt mycket?

Anf. 134 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag kan hjälpa regeringen och bistå med lite vägledning om vad som borde tas upp i en svensk ståndpunkt. Den borde till exempel ta upp en analys av de två förslagen när det gäller Dublinförordningen, det vill säga om man förordar alternativ ett eller alternativ två. Alternativ två är ju det som kommissionen har pratat om tidigare, och nu har man lagt till att alla asylsökande till unionen ska omfattas av omfördelningen, alternativ två. En liten analys av det hade varit smakfullt.

Eurodac, till exempel, som innebär att tillämpningen nu ska utvidgas till andra frågor än asylfrågor. Det är kanske en ordning som behöver en analys.

I fråga om ett harmoniserat EU-asylsystem – punkt c det vill säga pullfaktorerna till EU – hade det varit bra med en analys av vilka pullfaktorer det är som man vill skala bort.

Det kanske hade varit på sin plats att diskutera säkra-länder-listan och den harmonisering som man vill gå fram med där Sverige har en ståndpunkt som vi i princip är ensamma om tillsammans med >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<om att Turkiet ska tas bort från den listan. Det vore bra med en liten analys av hur Sverige ställer sig till att gå fram med säkra-länder-listan.

Hur ser vi på sekundär förflyttning enligt punkt d? Vad innebär det för kostnader om man hindrar sekundär förflyttning? Det finns ingen ekonomisk analys och ingen finansiering av detta. Hur ställer vi oss till det?

Man ska ta upp ett nytt uppdrag för EU:s stödkontor för asylfrågor. Hur ser vi på att vi lägger dessa frågor på EU:s asylkontor?

Det finns en massa frågor som inte är med, men som kommissionen nu efterfrågar.

Det var lite vägledning.

Anf. 135 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Vi har ju inga analyser i våra ståndpunkter, utan vi har ståndpunkter som innebär att vi antingen är för eller mot någonting som vi vill ändra på. Bara att ställa en massa frågor och be om analyser leder faktiskt inte särskilt långt.

Dessutom är den här diskussionen bara precis inledd än så länge. Vi kommer att återkomma till den många gånger när vi har fått alla konkreta förslag på bordet från kommissionen.

Jag vet inte hur vi ska lösa den här knuten, herr ordförande. Jag fick inga signaler alls om detta på socialförsäkringsutskottet tidigare, utan det måste vara någonting som de borgerliga partierna har hittat på nu på morgonen.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Jag sitter och funderar på om vi kan hitta en gemensam lösning på vilket sätt som är det bästa sättet att agera på. Finns det någon del av kommissionens meddelande som Alliansen verkligen vill att Sverige motsätter sig? Det är kanske det viktigaste i det här fallet. Om man inte direkt motsätter sig någon del, då kan man kanske justera in det hela åt rätt håll när man förhandlar vidare. Finns det någon bit som ni absolut motsätter er, vore det bra att få den indikationen nu? Annars kan vi säkert hantera hur Sverige ska styra i den fortsatta processen när det gäller de olika delförslagen.

Anf. 137 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det är ju otroligt märkligt att vi går ifrån en EU-nämnd som har samrått med regeringens ståndpunkt med fler frågetecken än svar på frågan vad regeringen faktiskt avser att driva. Vi har ju ett möte på onsdag, och rådets möte är ju inte förrän nästa fredag. Vi kan väl ta upp frågan på onsdag. Det finns det ju oceaner av tid att hinna skriva en svensk ståndpunkt till dess.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Nu blir jag lite osäker. Vad menar du att vi har för möte på onsdag?

Har justitieministern något förslag till hur vi på bästa sätt ska förmedla en tydlig svensk ståndpunkt?

Så här är det: Jag har i och för sig inte uppfattat att det finns en majoritet runt bordet för att göra några förändringar. Eftersom det inte finns någon sådan majoritet kan jag hålla mig till de ståndpunkter som redan är överlagda i socialförsäkringsutskottet och förankrade här i EU-nämnden. Det klarar jag mig bra på till nästa vecka.

Vad jag sökte efter var om det fanns något ytterligare som man ville lägga till i ståndpunkten, men där hör jag att det är mest analyser som efterfrågas.

Finns det ingen majoritet för någonting annat, då tycker jag att vi kan lämna den här punkten och gå vidare. Så uppfattar jag läget just nu.

Anf. 140 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag ska försöka att fatta mig kort.

Jag tror att statsrådet ändå förstår vår känsla. Vi sitter här och har ansvar för vilket mandat man ska ha i EU-förhandlingar. Det är otroligt många frågor som vi ofta processar under jättelång tid i olika utskott när vi ska anta nya asylförslag. Här i EU-nämnden ska vi då bara säga: Ja, men varsågod. Åk och förhandla om nya harmoniseringar av EU:s asylsystem och så vidare.

Det är klart att vi känner en frustration över vart vi är på väg. Vi måste få finnas med i en djupare diskussion. Det är möjligt att vi ska göra det på något annat sätt, men det är kanske inte alltid som utskotten är medvetna om dimensioner eller har fått all information om konsekvensanalyser och sådant på bordet. Hade de haft det hade det kanske blivit en djupare diskussion i utskottet.

Jag tror att ministern ändå måste förstå den frustrationen när det är så otroligt många, stora, viktiga frågor. Vi kan inte bara sitta här och säga: Ja, men kör! Ministern måste ändå ha en viss förståelse för det.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Ärligt talat kan vi inte lösa detta här och nu på EU-nämnden. För att lösa det här problemet måste vi ha en dialog med våra kollegor i ansvariga utskott. Det är svårt för regeringen att förutsäga att man vill ha mer detaljerade ståndpunkter på mötet, om det går att redovisa muntligt allt som här är sagt. Detsamma gäller också för det skriftliga. Det finns en tydlig bild av att regeringen tänker driva den här frågan.

Jag har frågat om det finns någon direkt motsättning mot kommissionens meddelande. Jag har inte uppfattat att det finns någon direkt motsättning. Jag har uppfattat att det finns en frustration på båda sidor. Regeringen är frustrerad över att input kommer så sent att man inte riktigt vet vad det är som man är ute efter.

Samtidigt finns det en frustration hos Alliansen över att man hade velat ha en gedignare ståndpunkt i den här frågan. Vi kommer nog tillbaka till den här frågan många gånger.

Mitt förslag är att vi röstar nu, och till nästa gång ska det vara tydligt för regeringen att det här området är komplext och att det är viktiga frågor. Man vill gärna ha en mer utförlig ståndpunkt nästa gång som vi behandlar denna fråga. Jag är säker på att regeringen tar till sig det.

Om vi med detta sagt skulle kunna gå till omröstning nu skulle det passa bra.

Anf. 142 TINA ACKETOFT (L):

Jag vill naturligtvis att vi hittar en lösning på detta. Regeringen vill nu ha mandat för att föra fram linje 2, om man kan kalla det så. Vad är det grundat på? Har vi haft en möjlighet att sätta oss in i vad alternativ ett och alternativ två har för effekter?

Migrationsministern vill ha ett mandat att åka ned och hålla fast vid linje 2. Det är där som jag känner mig osäker. Jag skulle nog också förespråka det alternativet men jag vill gärna veta varför.

Anf. 143 MARIE GRANLUND (S):

Det verkar råda en missuppfattning här. Det är ju inte fråga om några förhandlingar. Det handlar inte om några fasta mandat, utan det handlar om en inledande diskussion och vi kommer att få möjlighet att flera gånger ta ställning till föreslagen framöver när de har precisats.

Sedan kan vi i EU-nämnden besluta precis vad vi vill, men i alla fall i min partigrupp har vi väldigt stort förtroende för utskotten, och det är i fackutskotten som grundjobbet ska göras. Jag måste säga att jag blir lite brydd när man säger att utskotten kanske inte har tillräcklig kompetens, som Désirée var inne på, eller att utskotten inte riktigt förstår sakernas innehåll och så vidare. Är det någonstans om man kan frågorna, så är det ju där.

Det är en väldigt märklig uppfattning. Tycker man att den här frågan är den absolut viktigaste, vilket den säkert är, då ska man ju ta initiativ i utskotten och inte bara passa där. Sedan kan vi göra vad vi vill här.

Anf. 144 TERESA CARVALHO (S):

Jag vill understryka det som Marie Granlund sa. Trots allt hade vi en väldigt lång och ganska djup diskussion i går på mötet i socialförsäkringsutskottet.

Det begärdes ingen överläggning. Vi hade till och med en diskussion om huruvida det behövdes en överläggning eller inte, men vi landade unisont i att så inte var fallet, eftersom den svenska ståndpunkten är tydlig så det har inte funnits anledning att omvärdera den. Tvärtom upplever regeringen stöd från alla som var med i går. Åtminstone var det ingen som uttalade någonting annat. Utifrån de två alternativ som diskuteras är det tydligt att det är det andra alternativet som ligger mest i linje med det som den svenska ståndpunkten vilar på. Därför fanns det inte heller anledning att ompröva den.

Jag tycker att det blir väldigt märkligt när man ifrågasätter huruvida ledamöterna i utskottet har förstått vad diskussionen har handlat om. Mig veterligt var det väl bara jag av ledamöterna i EU-nämnden som var där i går. Jag tror att alla som satt med vid bordet var väl införstådda med vad diskussionen handlade om.

Vi hade en ganska lång diskussion där många gav uttryck för sina synpunkter, men det kom inte fram någonting om behovet av en ny ståndpunkt och inte heller något om en ny överläggning.

Jag vill bara svara på Tina Acketofts fråga.

Den stora skillnaden är att alternativ ett är en fördelningsmekanism som bara ska användas vid krissituationer, när det är ett stort tryck på ett enskilt land. Alternativ två innebär en permanent omfördelningsmekanism. Det är ju det som är Sveriges linje. Därför är det viktigt oss att vi fortsätter att upprätthålla den delen, det vill säga att alla EU-länder ska ta ansvar inom ramen för ett permanent system.

Skulle vi förorda alternativ ett, då är vi tillbaka i ett läge där vi kanske inte riktigt kommer att kunna få något effektivt till stånd. Det är alltså huvudargumentet för alternativ två.

Anf. 146 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är många saker som är märkliga, men i grunden ligger ändå en stor frustration över att Sverige inte har meddelat om vi har några inspel på kommissionens meddelande eller om vi tycker till om någonting mer än alternativ två.

Där sätter jag ett stort frågetecken, för vi har egentligen diskuterat det lite internt. Det framgår ju inte av den skriftliga ståndpunkten vad regeringen tycker. Jag har hört från socialförsäkringsutskottet att det blev en diskussion om det och en stor frustration för att det inte framgick i dokumenten eller i handlingarna.

Där har vi lite frågetecken. Alternativ ett är ju det som kommissionen har lagt fram tidigare när man diskuterade att man skulle lägga fram förslag om en tillfällig omfördelningsmekanism och en permanent omfördelningsmekanism. Den permanenta omfördelningsmekanismen skulle ju gälla vid alla kriser, det vill säga när ett land utsätts för ett stort tryck skulle den permanenta omfördelningsmekanismen träda i kraft. Den permanenta omfördelningsmekanismen är alltså inte knuten till ett av alternativen. Den finns i båda. Skillnaden är att alla som träder över gränsen skulle omfattas av den här omfördelningen i alternativ två.

Vi sätter ett frågetecken och undrar om det verkligen är rätt och korrekt att Sverige driver alternativ två, naturligtvis. Vi hade gärna sett en analys av varför Sverige landar på alternativ två.

Vi har inte fått svar på de andra frågorna om hur vi egentligen ser på sekundär förflyttning och de delarna, hur man ska åtstrama rätten till sekundär förflyttning och hur man ska hantera hotspotsfrågan och så vidare.

Det här är ett dåligt jobb av regeringen. Ni får hemläxa på den punkten. Det här är EU-nämnden, som ger regeringen mandat i fråga om en ståndpunkt om vad regeringen ska driva i fråga om kommissionens meddelande i det här avseendet. Och det vet vi fortfarande inte någonting om.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Det känns som att det råder lite olika uppfattningar om vilken detaljnivå diskussionen kommer att hamna på i det här läget. Det kan också orsaka en del oro och frustration även här, känner jag.

Jag är säker på att vi kommer att hitta en metod att lösa det här till nästa möte när vi går vidare med den här processen. Fram till nu finns det

dock en möjlighet för ministern att svara på några av de frågor som har ställts i dag.

Anf. 148 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag har svarat på varför alternativ två är bättre än alternativ ett och varför alternativ två är i linje med det som riksdagen tidigare har ställt sig bakom, det vill säga en permanent omfördelningsmekanism som bygger på att alla länder tar ansvar, inte bara i kris utan också när det inte är det.

Skulle de borgerliga partierna nu ha ändrat sig i den frågan är det klart att det är intressant att veta det inför när alla de här besluten ska fattas och när vi börjar få de konkreta förslagen. Jag tycker att ni kanske ska fundera lite på om ni vill ha en omfördelning, om ni står fast vid att vi ska ha en omfördelning som också ska vara permanent i normallägen, eller bara i kris. Min uppfattning är att vi måste ha det också i normallägen.

Anf. 149 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag måste ändå replikera på det. Ministern säger att det är det vi har gett mandat för tidigare. Det stämmer inte. Alternativ ett är kommissionens tidigare förslag, som vi har sagt är bra. Vi vill ha en omfördelningsmekanism, och från Moderaterna har vi drivit att vi vill ha en permanent omfördelningsmekanism. Vi vill också att den ska ta bättre hänsyn till det ansvar länder har tagit tidigare. Det är alternativ ett vi har diskuterat tidigare.

Alternativ två är nytt här. Det är ju det som är nytt. Om regeringen nu säger att vi har ett tidigare mandat vill jag säga att det tidigare mandatet är alternativ ett.

Anf. 150 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Bara om ni anser att en omfördelningsmekanism inte ska finnas i normallägen utan bara i kris. Är det så jag ska tolka Moderaterna nu, att ni bara vill omfördela om det skulle vara ett väldigt stort tryck mot något enskilt land? Är det er position nu? Det är i så fall en ny position från Moderaterna. Den känner jag inte igen, faktiskt. Ska jag tolka det som att det är hela Alliansens uppfattning att det bara är i kris som vi ska omfördela?

Anf. 151 ORDFÖRANDEN:
Jag blir också förvirrad nu, faktiskt.

Anf. 152 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nej, men vi kan låta det vara, för vi har inte tagit ställning till kommissionens meddelande. Det blir lite förvirrat här. Men vi har uppfattat det så att alternativ ett ligger mest i linje med det kommissionen tidigare har meddelat och det vi tidigare har diskuterat; att den skulle aktualiseras när ett land är satt under hög press. När vi gjorde beräkningar gjorde vi också beräkningen att Sverige skulle kvalificera sig som ett sådant land

där den här omfördelningsmekanismen skulle träda i kraft, för vi var under hösten satta under den pressen.

Vi kommer kanske inte längre. Vi har en avvikande mening om att regeringen ska återkomma till EU-nämnden om de vill ha mandat i den här frågan.

2015/16:39

15 april

Anf. 153 ORDFÖRANDEN:

Jag ger ordet till Désirée Pethrus. Men sedan vill jag att vi går till beslut. Jag tror inte att vi kommer längre.

Anf. 154 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag hade en fråga, som jag kanske inte fick något svar på från ministern, om det här med tak. Om 1 miljon kommer till EU är det en omfördelningsmekanism. Om det kommer 10 miljoner är det också en omfördelningsmekanism. Är alla länder beredda på att, oavsett antal personer som kommer till EU, ta emot hur många personer som helst? Det är kanske delvis en hypotetisk fråga, men den måste ändå ha ett svar.

Anf. 155 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Absolut! Mitt svar är att det är ännu viktigare att vi omfördelar om det skulle komma många människor än om det skulle komma få människor. Så är det. Skulle det komma 10 miljoner till ett land och vi inte har det gemensamma ansvarstagandet kommer det landet att ha så stora problem att vi ändå hamnar i ett läge då vi säger att vi måste hjälpas åt.

Det här är just till för att kunna klara situationen för de länder som har yttre gräns. Det är därför som vi säger att Dublinsystemet har kunnat fungera under normalläge, men när det finns så många människor som är på flykt måste vi se över reglerna också för vad som finns inom EU.

Sedan är det så att jag har regeringens ståndpunkt här, den som är förankrad i riksdagen. Där börjar man med att man säger att EU:s framtida asylsystem ska uppnå en jämnare fördelning av asylsökande. Den ska vara långsiktigt hållbar. Den ska värna asylrätten. Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd.

Det säger den svenska ståndpunkten, som är förankrad här på båda sidor av blockgränsen. Och det finns ett längre resonemang om hur fördelningen i så fall ska se ut. Det talas ingenting där om att detta bara ska ske under vissa perioder, vid en viss kris, till exempel. Det är det som alternativt ett går ut på. Det är därför som jag far efter: Finns det nu en förflyttning bland de borgerliga partierna i hur vi ska se på detta?

Jag tycker också att vi ska gå till beslut. Jag klarar mig hittills, ska jag säga, på den ståndpunkt som är förankrad här när det gäller mötet nästa tisdag. Men det är klart att det kommer att vara intressant för de följande diskussionerna när vi nu ser förslagen ta form. Då behöver jag veta mer i så fall om hur de borgerliga partierna ställer sig i den här grundfrågan. Den är faktiskt ganska viktig – kris eller inte kris, permanent eller inte permanent.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till beslut. Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Vänsterpartiet. En oliklydande avvikande mening är anmäld från Sverigedemokraterna.

Anf. 157 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ursäkta, jag menade inte att lämna avvikande mening om vi driver alternativ två.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Ja, det gör vi ju nu. Okej, då har vi stöd för regeringens inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna och en oliklydande avvikande mening anmäld från de fyra allianspartierna.

Vi är klara med ministerns dagordningspunkter. Men finns det någon övrig fråga som ministern vill ta upp?

Anf. 159 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Nej, det var bara det här med Brdoprocessen, men det behöver jag inte säga någonting speciellt om, om det inte finns frågor.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket för samrådet och önskar lycka till på mötet och en trevlig helg.

§ 4 Rättsliga och inrikes frågor**Statsrådet Anders Ygeman****Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 10–11 mars 2016****Återrapport från informellt ministermöte den 24 mars 2016****Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 21 april 2016**

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Vi är väldigt sena. Vi tackar statsrådet Ygeman för tålamodet. Vi går rakt in på frågan om det finns någonting muntligt utöver den skriftliga återrapporten från den 10–11 mars eller det informella mötet den 24 mars.

Anf. 162 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det är otroligt frestande att hålla en lång redogörelse för de två mötena, men jag tror, av respekt för nämndens ledamöter, att jag avstår.

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till den ordinarie dagordningen. Då är det först dagordningspunkt 3, Europeisk gräns- och kustbevakning. Det är en favorit i repris.

Anf. 164 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ja, en av de mer långsiktiga åtgärder som föreslagits är etablerandet av en ny gräns- och kustbevakning med utökat mandat i förhållande till det som Frontex har i dag.

Vid rådet för rättsliga och inrikes frågor kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport om förhandlingsarbetet gällande förordningsförslaget om en europeisk gräns- och kustbevakning. Medlemsstaterna kommer också att uppmannas att skyndsamt få strukturerna på plats för att implementera förslaget.

Förslaget har förhandlats inom rådsstrukturen under våren och i Coreper den 6 april. Då fick ordförandeskapet mandat att inleda förhandlingar med Europaparlamentet.

Från regeringens sida tycker vi att ordförandeskapets höga ambitionsnivå och den kompromisstext som ligger till grund för förhandlingarna i parlamentet ser bra ut. Texten står inte i strid med våra grundlagar och tillgodoser den svenska ståndpunkt som förankrats både i justitieutskottet och i EU-nämnden.

Anf. 165 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Nu är det här en lägesrapport, men jag vill ändå ha det sagt för uppteckningarna att vi från Sverigedemokraterna fortfarande motsätter oss den här reformen, inte minst eftersom den nya myndigheten för gräns- och kustbevakningen kommer att få alltför långtgående befogenheter. Det handlar inte minst om att man kan gå in och bevaka territorium även om en regering motsätter sig det.

Praxis är att inte anmäla avvikande mening på informationspunkter. Det här får väl ändå betraktas som en sådan, så jag kommer inte att göra det. Men jag vill ändå ha det sagt att EU inte ska styra över gränsbevakningen på central nivå. Vi beklagar att regeringen inte delar den uppfattningen.

Anf. 166 AMINEH KAKABAVEH (V):

Statsrådet och ordförande! Vi i Vänsterpartiet har i olika sammanhang gått emot den här kust- och gränsbevakningen. Vi tycker att gränsskydd och kustbevakning är en nationell angelägenhet. Däremot kan man naturligtvis gärna samarbeta med andra länder när det behövs.

Anf. 167 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag har två frågor. Det står i promemorian på s. 3, tredje stycket från slutet, att EU ska kunna fatta beslut om åtgärder för att stärka gränsförvaltningen i berörd medlemsstat mot dennes vilja.

I stycket under det står det: Några genomgripande förändringar i svensk lagstiftning är inte att förutse.

Jag skulle gärna vilja att ministern utvecklar det till att ett överstatligt ingripande mot en stats vilja inte skulle föranleda några rättsliga förändringar.

När det gäller budgetfrågan undrar jag hur länge man kan skjuta på frågan om en slutgiltig budget. När vi kan få en slutgiltig budget för vad detta, det fullständiga åtagandet, kommer att kosta?

Anf. 168 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

När det gäller den andra frågan måste vi avvakta förhandlingarna med Europaparlamentet så att vi kan se vad det slutgiltiga resultatet kommer att bli. Då kommer vi att kunna göra en kostnadsberäkning.

När det gäller den första frågan måste vi vara med och godkänna det. De kommer alltid att stå under svenskt befäl. Det är utstationeringen i sig som kommer att bli föremål för diskussion här.

Anf. 169 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Jag har en allmän reflektion kring budgetarna. Det står numera sällan tydligt hur man tror att det kommer att påverka budgeten i Sverige. Jag vet inte om förändringen beror på att processerna pågår länge eller inte. Men det är viktigt att vi får veta det. Det blir annars ett problem när vi kommer fram till en massa saker och att det sedan finns EU-länder som inte tar solidariskt ansvar. Jag vill verkligen trycka på det.

Den svenska regeringen förfogar kanske inte alltid över det själv. Men då får kommissionen, om ingen annan, också titta lite på kostnadsdelarna. Det är ett problem att vi alltid pratar om detaljer och sakfrågor först och budget sedan, att man inte tar med den på ett tidigare stadium.

Jag har sett en förskjutning av det här i EU-nämnden under de senaste åren. Den är problematisk.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Det gäller att skilja på budget och budget. Kommissionens utredningsuppdrag, vad de måste klargöra i varje lagstiftningsförslag, är effekterna på EU-budgeten. Däremot finns det inte något krav på att de ska utreda effekterna på andras budgetar. Det är i sådana fall en svensk uppgift.

Men vi kan ta upp det.

Anf. 171 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

I den svenska delen blir det en ganska marginell påverkan. Vi har i dag en pool på 5 personer – tror jag att det är – som står för den här typen av snabbinsatser. Det sägs att den kommer att öka till 17. Det återstår att se hur det blir när det ska bli permanent.

Vi kommer alltså att gå från en pool med en beredskap på 5 personer till en pool på 17 personer. Och det är personer som redan är anställda.

Om de behöver åka i väg på längre uppdrag kommer de naturligtvis att behöva ersättas i Sverige på något sätt. Men det rör sig ändå om en ganska begränsad påverkan på vår budget.

Anf. 172 CAROLINE SZYBER (KD):

Det var ett principiellt medskick. Det belystes av den här punkten, men jag tycker att det är genomgående. Kommissionen måste vara mycket tydligare, redan från början, med ifall budgeten ska belasta även andras budgetar och inte enbart EU:s budget. Kommissionen är inte tydlig med det i dag. Man har en tendens att lämpa över en del av kostnaderna framöver på medlemsländerna. Det är inte en bra utveckling.

Anf. 173 ORDFÖRANDEN:

Nej. Den fördragsändringen får vi ta upp vid ett bra tillfälle. Men enligt fördraget har de bara skyldighet att annonsera ut effekterna på sin budget.

Anf. 174 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Förväntar sig statsrådet att det blir en diskussion om punkten? Eller är det helt enkelt en lägesrapport, bara information?

Anf. 175 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det är en lägesrapport.

Anf. 176 ULRIKA KARLSSON I UPPSALA (M):

Bra! Men om det skulle bli en diskussion vill vi moderater hänvisa till det vi har sagt tidigare; det är mycket möjligt att det här är bra, men vi vill att man agerar här och nu.

Därför är det väl bra om man förstärker insatsen från 5 personer till 17. Det är också bra att det nya mandatet ska ligga lite längre fram i framtiden, eftersom vi inte gör samma analys vad gäller förändringar i svensk lagstiftning och så vidare.

Vi vill alltså ha lite mer action här och nu. Det är bra att regeringen har tagit ett steg på vägen mot det.

Anf. 177 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare dagordningspunkt 4, It-system för säkerhet och gränser.

Anf. 178 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

För tydlighets skull vill jag påpeka att det inte handlar om smarta gränser. Nästa punkt handlar om det. Men de låter lika.

På den här punkten handlar det om att få ihop de olika befintliga it-systemen och att stärka det man kallar för interoperabiliteten, det vill säga de olika systemens möjlighet att prata med varandra.

Vi välkomnar det arbete kommissionen har gjort. Det bidrar till att strukturera diskussionerna så att vi ska kunna gå vidare och vidta rätt åtgärder.

När det finns behov av att behandla personuppgifter finns det naturligtvis också behov av dataskydd. När det gäller brottsbekämpningen gäller det att hitta rätt balans mellan kraven på att skydda människors personliga integritet och kraven på rättssäkerhet mot brott.

Regeringen kommer att bevaka integritetsfrågorna noga.

Vi utgår från att arbetet ska ske inom givna ramar för budgeten, med tanke på tidigare kommentar.

Anf. 179 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det är högst rimligt att man ska se över systemen. Om vi vill att systemet i stort ska fungera måste också stödsystemen fungera.

Vi vill dock gärna göra ett medskick, inte minst med anledning av det sista statsrådet sa. Vis av erfarenhet vet vi att det är viktigt att regeringen under förhandlingarna håller ögonen på kommissionens eventuella nya ambitioner på området och de kostnader som de kan tänkas medföra, värderat mot den nytta som förväntas.

Anf. 180 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Jag vill tacka statsrådet för föredragningen.

Det medskick jag vill göra är att man ska hålla ett speciellt öga på den personliga integriteten. Vi har system för detta. Jag är inte övertygad om att liknande system förekommer i alla medlemsstater, än mindre i tredje-länder som också kan ta del av den information som nu samlas, lagras och ska gallras.

Det är jätteviktigt att statsrådet påpekar att det bör finnas system för detta i alla i alla medlemsstater, också i de eventuella partner som systemen delas med.

Anf. 181 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna vill avvakta med att yttra oss specifikt om de här frågorna, eftersom det inte finns några skarpa förslag på bordet i nuläget.

Men det är Schengensamarbetet och framför allt vissa medlemsstaters flagranta brott mot Schengenavtalet som är det ursprungliga problemet. Vi anser att Schengensamarbetet måste suspenderas till att börja med men i förlängningen avvecklas helt.

Vi menar, till skillnad från regeringen, att regeringens främsta skyldighet är att upprätthålla eller snarare återupprätta den svenska rättsstaten och att skydda Sverige och de svenska medborgarna. För att det ska kunna ske måste det finnas ett adekvat gränsdragningsväsen, vilket det inte gör i dag.

Eftersom det inte finns några skarpa förslag och eftersom det är en riktlinjedebatt anmäler vi ingen avvikande mening.

Anf. 182 ORDFÖRANDEN:

Jag kan bara betona att det är bra att ändamålsbegränsningen tas upp. Domstolen har upprepade gånger slagit ned på när man samlar in data för ett ändamål och använder det för ett annat. De gillar inte den principen. Det är alltså viktigt att det styrs tydligt vilka ändamålen är. Men det finns med i kommissionens meddelande.

Se till att medlemsstaterna inte avviker från den logiken! Då kan det hända att de lösningar man kommer fram till inte är lagliga. Då får vi inget informationsutbyte alls. Och det är det sämsta alternativet.

Anf. 183 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag avstår från att kommentera inläggen för tids vinnande.

Anf. 184 ORDFÖRANDEN:

Tack! Jag tror att vi kan fatta beslut ändå. Vi finner nämligen att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 b, Paketet för smarta gränser.

Anf. 185 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det här är en riktlinjedebatt.

En viktig aspekt av säkerhet är behovet av att skapa ordning och reda i gränskontrollen. Kommissionen har nu lagt fram ett förslag om det man kallar för smarta gränser. Det handlar om ett in- och utresesystem för tredjelandsmedborgare som kommer till Schengenområdet.

Förslaget har behandlats i rådet sedan 2013. Då uppkom en del frågor. Man har därför genomfört ett pilotprojekt för att testa systemet. Nu ska det reviderade förslaget tas upp i en första riktlinjedebatt på RIF-rådet den 21 april.

Systemet ska ersätta stämplingen av pass och göra gränskontrollen både säkrare och mer modern. Stämplingen av pass är i dag bitvis bristfällig. Det är bland annat svårt för en gränskontrollant att räkna ut hur lång tillåten vistelsetid en tredjelandsmedborgare har förbrukat och har kvar.

Uppgifterna som ska registreras i systemet är namn, nationalitet och biometriska uppgifter. Det ligger i linje med Sveriges ambition om att det ska bli obligatoriskt att läsa biometri i pass vid alla yttre gränser. Biometrin gör det möjligt att säkerställa att det är den rättmätige ägaren till passet som faktiskt reser. Man motverkar därmed missbruk av både identiteter och resehandlingar. Systemet blir mer pålitligt än det vi har i dag.

En skillnad mot ursprungsförslaget från 2013 är att man nu slopar förslaget om ett program för registrerade resenärer som ansökt på förhand. Förra gången fick det kritik för att vara en gräddfil för vissa rese-

närer. Kommissionen väljer i stället att öppna för olika självbetjäningssystem, exempelvis ABC-gater, för att underlätta gränspassagen för alla resande. Då går själva gränskontrollen fortare, och man kan använda automatiserade gater och annat.

Ytterligare en skillnad jämfört med det tidigare förslaget är att man ger brottsbekämpande myndigheter tillgång till uppgifterna i in- och utresesystemet redan från start. Det tycker vi är bra. Men tillgången till uppgifterna i brottsbekämpande syfte ska bara ges under strikta villkor och för att bekämpa allvarlig brottslighet och terrorism.

Systemet kommer att innehålla ett stort antal personuppgifter. Vi kommer därför att följa arbetet noga, för att säkerställa att dataskyddsreglerna håller en hög nivå och att respekten för grundläggande fri- och rättigheter inte kränks.

Den planerade lagringstiden av personuppgifterna anser vi kan motiveras eftersom man behöver kunna se tidigare in- och utresa, nu när stämplarna i passen försvinner. Dessutom underlättar den för återkommande resenärer genom att deras biometriskas uppgifter inte behöver tas upp lika ofta vid inresor.

Stora it-system är alltid förenade med stora kostnader. Men vår bedömning är att kommissionens förslag förenklar och effektiviserar resandet till och från EU samtidigt som det är möjligt att höja säkerheten och upprätthålla ordning och reda i gränskontrollarbetet på EU-nivå. Därför välkomnar vi smarta-gränser-paketet.

Anf. 186 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag har några kunskapsfrågor även på denna punkt.

Det står i promemorian att tillgången till uppgifter som ska lagras borde finnas med som brottsbekämpande syfte men att det ska vara ett sekundärt syfte. Hur kommer den tillgången att gå till? Kommer det att vara fråga om direktaccess? Har man diskuterat de frågorna? Ska hit-no-hit-principen tillämpas? Har man kommit så långt i diskussionerna när det gäller hur tillämpningen kommer att fungera?

Jag vill också fråga om lagringstiden på fem år. Är det regeringens samlade uppfattning att det är en rimlig avvägning av hur lång lagringstiden bör vara?

Avslutningsvis har jag en kostnadsfråga. Kan vi räkna med att den slutgiltiga kostnaden för detta kommer att bli summan av siffrorna på s. 6 i promemorian?

Anf. 187 ORDFÖRANDEN:

Innan vi fortsätter med den här dagordningspunkten vill jag informera nämnden om att samrådet för de skriftliga A-punkterna är förlängt till kl. 15 i dag. Ni ska ha fått sms om det.

Anf. 188 TINA ACKETOFT (L):

Även för den här punkten är vårt svenska mantra att man ska bevaka att respekten för grundläggande fri- och rättigheter inte kränks. Det är lika viktigt här som på den tidigare punkten på dagordningen.

Tar statsrådet för givet att det kommer att vara på det sättet? Hur förs diskussionen mellan dina gelikar? Är man entydigt inne på det förhållningssättet, eller behöver vi se en hotbild här?

Anf. 189 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Så länge Sverige deltar i Schengen är det här förslaget nödvändigt för att få kontroll på den reguljära passagen av gränser till Schengenstaterna.

Sverigedemokraterna har ingen avvikande mening. Men det är fortfarande Schengen som är problemet i grunden. Det behövs återupprättade gränskontroller mellan samtliga medlemsstater i Europeiska unionen. Det är i alla fall en utveckling som vi skulle välkomna.

Anf. 190 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fredrik Schulte! Det ska upprättas en central accesspunkt enligt förslaget. Vill du läsa mer om den finns den i artikel 26, där det utvecklas.

När det gäller kostnaden är väl osvuret bäst i fråga om alla EU-system. På frågan om det här är den slutgiltiga kostnaden skulle jag säga att det är en fråga som vi bevakar. Men your guess is as good as mine. Vi vill såklart ha en så låg kostnad som möjligt och hålla det inom ramen. Men hittills är väl inte utvecklingen inom EU sådan att kostnaden minskar varje gång man tar upp ett förslag.

Till Tina Acketoft kan jag säga att det är första gången vi har den här frågan uppe och att det finns en stor förståelse för de här aspekterna i rådet. Men man måste ändå bevaka detta ganska nogsamt. Det kan vara så, kanske speciellt när inrikesministrar träffas, att de brottsbekämpande delarna kommer i första rummet, men det är rätt viktigt att bevaka att de integritetsstärkande delarna också finns med. Jag tror att det är viktigt att ha med den aspekten. Det är inte bara att man tar upp det, utan vi bevakar det faktiskt på riktigt också.

Till Pavel Gamov kan jag säga att det är lite anmärkningsvärt att Sverigedemokraterna på den tidigare punkten säger att man inte vill kunna ingripa mot en medlemsstat som kraftigt missköter gränskontrollen men på den här punkten uttalar att alla medlemsstater måste ha gränskontroll. Sverigedemokraternas linje hänger inte riktigt ihop. Men det kanske vi kan diskutera vid något annat tillfälle.

Angående lagringstiden är det regeringens samlade hållning att det är fem år som ska gälla.

Anf. 191 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9 om datamatning. Nej, jag hade visst hoppat över punkt 5. Finns det någon övrig fråga som kommer att tas upp? Det gör det inte. Då kan vi gå över till punkt 9.

Anf. 192 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det här kom väldigt sent, och ni fick papper sent, tror jag. Visst var det så?

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Ja, vi fick dokument i morse. De finns tillgängliga för alla ledamöter.

Anf. 194 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det här är en diskussionspunkt. Egentligen handlar det om att skälla på medlemsländerna för att de inte fyller på databaserna i tillräcklig grad. Man har också lite olika uppfattningar mellan medlemsländerna om vilka databaser som är viktiga och centrala och hur stort förtroende man ska ha för dem.

Anf. 195 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det är väldigt svårt att ta ställning till det här papperet. Vi får väl ta den diskussionen vid återrapporteringen, så vi vet vad det egentligen handlar om.

Anf. 196 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Ja.

Anf. 197 ORDFÖRANDEN:

Ja. Vi har ändå läst papperet.

Anf. 198 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag kommer inte att framföra någon annan ståndpunkt än att databaserna som vi har beslutat om är viktiga, att Sverige naturligtvis ska bidra till att fylla på dem efter bästa förmåga och att det är bra om andra länder också gör det. Det är inte mycket till ståndpunkt, men någon mer kommer det inte att bli.

Anf. 199 ORDFÖRANDEN:

Att databaserna dessutom ska vara tillförlitliga kommer ministern antagligen att lägga till.

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi hoppas att EU framöver klargör exakt vad det här innebär i praktiken.

Finns det något att nämna under dagordningspunkt 10?

Anf. 200 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det är en informationspunkt. Slovenien avser att informera om det inrikesministermöte inom den så kallade Brdoprocessen som kommer att hållas den 18–19 april 2016. Brdoprocessen syftar till att stärka banden mellan länderna på västra Balkan. Detta är alltså en informationspunkt, och medlemsstaterna förväntas inte avge någon ståndpunkt.

Anf. 201 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte om invånarna i den staden är särskilt imponerade av statsrådets uttal. Vi förstår i alla fall vad du menar.

Anf. 202 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Hur ska det då uttalas, herr ordförande?

Anf. 203 ORDFÖRANDEN:

Ingen aning!

Vi går vidare till att tacka så mycket och önska en trevlig helg.

Anf. 204 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Tack detsamma!

2015/16:39
15 april

Innehållsförteckning

§ 1 Utrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN:	1
Anf. 2 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN:	1
Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	1
Anf. 5 ESKIL ERLANDSSON (C):	2
Anf. 6 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	2
Anf. 7 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	3
Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V):	3
Anf. 9 PAVEL GAMOV (SD):	3
Anf. 10 TINA ACKETOFT (L):	4
Anf. 11 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN:	6
Anf. 13 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	6
Anf. 14 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	6
Anf. 15 ORDFÖRANDEN:	6
Anf. 16 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	6
Anf. 17 ORDFÖRANDEN:	7
Anf. 18 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	7
Anf. 19 ORDFÖRANDEN:	7
Anf. 20 PAVEL GAMOV (SD):	7
Anf. 21 ORDFÖRANDEN:	7
Anf. 22 AMINEH KAKABAVEH (V):	7
Anf. 23 ORDFÖRANDEN:	7
Anf. 24 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	7
Anf. 25 KARIN ENSTRÖM (M):	8
Anf. 26 AMINEH KAKABAVEH (V):	9
Anf. 27 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	9
Anf. 28 PAVEL GAMOV (SD):	10
Anf. 29 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	10
Anf. 30 AMINEH KAKABAVEH (V):	12
Anf. 31 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	12
Anf. 32 TINA ACKETOFT (L):	12
Anf. 33 LAWEN REDAR (S):	13
Anf. 34 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	13
Anf. 35 ORDFÖRANDEN:	14
Anf. 36 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	14
Anf. 37 KARIN ENSTRÖM (M):	15
Anf. 38 PAVEL GAMOV (SD):	15
Anf. 39 PYRY NIEMI (S):	16
Anf. 40 ORDFÖRANDEN:	17
Anf. 41 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	17
Anf. 42 PAVEL GAMOV (SD):	19
Anf. 43 ORDFÖRANDEN:	20
Anf. 44 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	20
Anf. 45 ORDFÖRANDEN:	20
Anf. 46 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	20
Anf. 47 KARIN ENSTRÖM (M):	21
Anf. 48 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	22

Anf. 49	PAVEL GAMOV (SD):	22
Anf. 50	TINA ACKETOFT (L):	23
Anf. 51	AMINEH KAKABAVEH (V):	23
Anf. 52	ORDFÖRANDEN:	23
Anf. 53	Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	23
Anf. 54	KARIN ENSTRÖM (M):	24
Anf. 55	Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	24
Anf. 56	DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	24
Anf. 57	Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	24
Anf. 58	ORDFÖRANDEN:	24
Anf. 59	Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	25
Anf. 60	ORDFÖRANDEN:	25
Anf. 61	Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):	25
§ 2	Utrikes frågor – försvar	26
Anf. 62	ORDFÖRANDEN:	26
Anf. 63	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	26
Anf. 64	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	26
Anf. 65	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	26
Anf. 66	ORDFÖRANDEN:	26
Anf. 67	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	26
Anf. 68	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	26
Anf. 69	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	26
Anf. 70	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	27
Anf. 71	ORDFÖRANDEN:	27
Anf. 72	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	27
Anf. 73	ORDFÖRANDEN:	27
Anf. 74	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	28
Anf. 75	PAVEL GAMOV (SD):	28
Anf. 76	Kanslirådet INGRID ULLBORS HÄGG:	28
Anf. 77	ORDFÖRANDEN:	29
Anf. 78	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	29
Anf. 79	DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	29
Anf. 80	AMINEH KAKABAVEH (V):	30
Anf. 81	PAVEL GAMOV (SD):	30
Anf. 82	KARIN ENSTRÖM (M):	30
Anf. 83	PYRY NIEMI (S):	31
Anf. 84	ORDFÖRANDEN:	31
Anf. 85	PAVEL GAMOV (SD):	31
Anf. 86	ORDFÖRANDEN:	32
Anf. 87	MARIE GRANLUND (S):	32
Anf. 88	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	32
Anf. 89	ORDFÖRANDEN:	33
Anf. 90	Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):	33
Anf. 91	ORDFÖRANDEN:	33
§ 3	Rättsliga och inrikes frågor	34
Anf. 92	ORDFÖRANDEN:	34
Anf. 93	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	34
Anf. 94	ORDFÖRANDEN:	34
Anf. 95	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	34

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:	34
Anf. 97 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	34
Anf. 98 ESKIL ERLANDSSON (C):.....	35
Anf. 99 TINA ACKETOFT (L):	36
Anf. 100 AMINEH KAKABAVEH (V):.....	36
Anf. 101 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	36
Anf. 102 4 AMINEH KAKABAVEH (V):.....	36
Anf. 103 PAVEL GAMOV (SD):.....	36
Anf. 104 ORDFÖRANDEN:	37
Anf. 105 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	37
Anf. 106 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	38
Anf. 107 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	39
Anf. 108 ORDFÖRANDEN:	40
Anf. 109 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	40
Anf. 110 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	41
Anf. 111 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	41
Anf. 112 ORDFÖRANDEN:	42
Anf. 113 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	42
Anf. 114 ORDFÖRANDEN:	42
Anf. 115 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	42
Anf. 116 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	43
Anf. 117 ORDFÖRANDEN:	44
Anf. 118 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	44
Anf. 119 MARTIN KINNUNEN (SD):	45
Anf. 120 AMINEH KAKABAVEH (V):.....	45
Anf. 121 MARIE GRANLUND (S):	45
Anf. 122 ORDFÖRANDEN:	46
Anf. 123 TERESA CARVALHO (S):	46
Anf. 124 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	46
Anf. 125 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	46
Anf. 126 ORDFÖRANDEN:	47
Anf. 127 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	47
Anf. 128 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	47
Anf. 129 ORDFÖRANDEN:	47
Anf. 130 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	48
Anf. 131 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	48
Anf. 132 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	48
Anf. 133 ORDFÖRANDEN:	49
Anf. 134 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	49
Anf. 135 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):	49
Anf. 136 ORDFÖRANDEN:	50

Anf. 137	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	50
Anf. 138	ORDFÖRANDEN:.....	50
Anf. 139	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):.....	50
Anf. 140	DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	50
Anf. 141	ORDFÖRANDEN:.....	51
Anf. 142	TINA ACKETOFT (L):	51
Anf. 143	MARIE GRANLUND (S):.....	51
Anf. 144	TERESA CARVALHO (S):.....	52
Anf. 145	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):.....	52
Anf. 146	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	52
Anf. 147	ORDFÖRANDEN:.....	53
Anf. 148	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):.....	53
Anf. 149	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	53
Anf. 150	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):.....	54
Anf. 151	ORDFÖRANDEN:.....	54
Anf. 152	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	54
Anf. 153	ORDFÖRANDEN:.....	54
Anf. 154	DÉSIRÉE PETHRUS (KD):	54
Anf. 155	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):.....	54
Anf. 156	ORDFÖRANDEN:.....	55
Anf. 157	AMINEH KAKABAVEH (V):	55
Anf. 158	ORDFÖRANDEN:.....	55
Anf. 159	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):.....	55
Anf. 160	ORDFÖRANDEN:.....	55
§ 4	Rättsliga och inrikes frågor	56
Anf. 161	ORDFÖRANDEN:.....	56
Anf. 162	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	56
Anf. 163	ORDFÖRANDEN:.....	56
Anf. 164	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	56
Anf. 165	PAVEL GAMOV (SD):	56
Anf. 166	AMINEH KAKABAVEH (V):	57
Anf. 167	FREDRIK SCHULTE (M):.....	57
Anf. 168	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	57
Anf. 169	CAROLINE SZYBER (KD):.....	57
Anf. 170	ORDFÖRANDEN:.....	57
Anf. 171	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	58
Anf. 172	CAROLINE SZYBER (KD):.....	58
Anf. 173	ORDFÖRANDEN:.....	58
Anf. 174	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):	58
Anf. 175	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):	58
Anf. 176	ULRIKA KARLSSON I UPPSALA (M):.....	58
Anf. 177	ORDFÖRANDEN:.....	58
Anf. 178	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):	58
Anf. 179	KRISTER HAMMARBERGH (M):	59
Anf. 180	ESKIL ERLANDSSON (C):.....	59

2015/16:39
15 april

Anf. 181	PAVEL GAMOV (SD):.....	59
Anf. 182	ORDFÖRANDEN:	60
Anf. 183	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	60
Anf. 184	ORDFÖRANDEN:	60
Anf. 185	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	60
Anf. 186	FREDRIK SCHULTE (M):	61
Anf. 187	ORDFÖRANDEN:	61
Anf. 188	TINA ACKETOFT (L):	61
Anf. 189	PAVEL GAMOV (SD):.....	61
Anf. 190	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	62
Anf. 191	ORDFÖRANDEN:	62
Anf. 192	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	62
Anf. 193	ORDFÖRANDEN:	62
Anf. 194	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	62
Anf. 195	KRISTER HAMMARBERGH (M):	63
Anf. 196	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	63
Anf. 197	ORDFÖRANDEN:	63
Anf. 198	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	63
Anf. 199	ORDFÖRANDEN:	63
Anf. 200	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	63
Anf. 201	ORDFÖRANDEN:	63
Anf. 202	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	63
Anf. 203	ORDFÖRANDEN:	63
Anf. 204	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):.....	63